

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 249

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

51 tomas
2008 m. rugsėjo 18 d.

Turinys

I Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma

REGLAMENTAI

2008 m. rugsėjo 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 902/2008, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti	1
★ 2008 m. rugsėjo 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 903/2008 dėl specialių sąlygų už tam tikrus kiaulienos produktus skiriant eksporto grąžinamąsias išmokas (kodifikuota redakcija)	3
★ 2008 m. rugsėjo 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 904/2008, nustatantis analizės metodus ir kitas technines sąlygas, kurios būtinos įgyvendinant prekių, kurioms netaikomas Sutarties I priedas, eksporto tvarką (kodifikuota redakcija)	9
2008 m. rugsėjo 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 905/2008 dėl rafinuoti skirto žaliavinio cukra- nendrių cukraus, kurio kilmės šalys – mažiausiai išsivysčiusios šalys, importo licencijų	12

II Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma

SPRENDIMAI

Taryba

2008/737/EB:

★ 2008 m. rugsėjo 15 d. Tarybos sprendimas, kuriuo Italijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio	13
---	----

Komisija

2008/738/EB:

- ★ 2008 m. birželio 4 d. Komisijos sprendimas dėl pagalbos žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai schemos, kurią planuoja pradėti vykdyti Prancūzija (Žemės ūkio produktų pramonės strateginės intervencijos fondas) (pranešta dokumentu Nr. C(2008) 2257) ⁽¹⁾..... 15

2008/739/EB:

- ★ 2008 m. rugsėjo 11 d. Komisijos sprendimas dėl Bendrijos finansinės paramos Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) informacijos apie gyvūnų ligas srities veiksmams 19

2008/740/EB:

- ★ 2008 m. rugsėjo 12 d. Komisijos sprendimas, kuriuo iš esmės pripažįstamas nuodugnam patikrinimui pateikto dokumentų rinkinio dėl galimo *spinetoram* įtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą išsamumas (pranešta dokumentu Nr. C(2008) 4965) ⁽¹⁾ 21

IV Kiti aktai

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

ELPA Priežiūros tarnyba

- ★ 2007 m. balandžio 18 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 127/07/COL, dėl Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu (Norvegija) 23
- ★ 2007 m. gegužės 3 d. ELPA priežiūros institucijos sprendimas Nr. 155/07/COL dėl valstybės pagalbos, teikiamos pagal Norvegijos pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo įstatymo 3 straipsnį (Norvegija) 35

Klaidų ištaisymas

- ★ 2008 m. liepos 3 d. Komisijos sprendimo 2008/649/EB, kuriuo priimamas pasiūlytas įsipareigojimas, susijęs su antidempingo tyrimu dėl importuojamų Rusijos kilmės karbamido ir amonio nitrato tirpalų, klaidų ištaisymas (OL L 213, 2008 8 8) 47

Pastaba skaitytojui (žr. antrąjį viršelio puslapį)

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 902/2008

2008 m. rugsėjo 17 d.

kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“) ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1580/2007, nustatantį Tarybos reglamentų (EB) Nr. 2200/96, (EB) Nr. 2201/96 ir (EB) Nr. 1182/2007 įgyvendinimo vaisių ir daržovių sektoriuje taisykles ⁽²⁾, ypač į jo 138 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

Reglamente (EB) Nr. 1580/2007, taikant daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, yra numatyti kriterijai, kuriuos Komisija taiko nustatydamas standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, išvardytiems minėto reglamento XV priedo A dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1580/2007 138 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2008 m. rugsėjo 18 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 17 d.

Komisijos vardu

Jean-Luc DEMARTY

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	MK	31,4
	TR	68,0
	ZZ	49,7
0707 00 05	EG	162,5
	MK	43,3
	TR	83,8
	ZZ	96,5
0709 90 70	TR	89,1
	ZZ	89,1
0805 50 10	AR	73,5
	TR	104,3
	UY	64,9
	ZA	89,3
	ZZ	83,0
0806 10 10	IL	248,7
	TR	130,8
	US	196,0
	ZZ	191,8
0808 10 80	AR	92,1
	AU	195,4
	BR	74,2
	CL	91,9
	CN	78,4
	NZ	111,1
	US	100,8
	ZA	83,4
	ZZ	103,4
0808 20 50	AR	76,1
	CN	93,6
	TR	128,9
	ZA	75,1
	ZZ	93,4
0809 30	TR	136,6
	US	150,7
	ZZ	143,7
0809 40 05	IL	132,0
	TR	85,4
	XS	62,1
	ZZ	93,2

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra yra nustatyta Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 903/2008**2008 m. rugsėjo 17 d.****dėl specialių sąlygų už tam tikrus kiaulienos produktus skiriant eksporto grąžinamąsias išmokas****(kodifikuota redakcija)**

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 170 ir 192 straipsnius kartu su jo 4 straipsniu,

atsižvelgdama į 1990 m. vasario 12 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 386/90 dėl monitoringo, atliekamo eksportuojant žemės ūkio produktus, už kuriuos skiriamos grąžinamosios išmokos arba kitos sumos ⁽²⁾, ypač į jo 6 straipsnį,

kadangi:

- (1) 1997 m. lapkričio 25 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2331/97 dėl specialių sąlygų už tam tikrus kiaulienos produktus skiriant eksporto grąžinamąsias išmokas ⁽³⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas ⁽⁴⁾. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėtas reglamentas turėtų būti kodifikuotas.
- (2) 1999 m. balandžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 800/1999, nustatančio bendrąsias išsamias eksporto grąžinamųjų išmokų sistemos taikymo žemės ūkio produktams taisykles ⁽⁵⁾, 21 straipsnyje numatyta, kad grąžinamoji išmoka neskiriama, už produktus, kurie eksporto deklaracijos priėmimo dieną nėra tinkamos ir geros prekinės kokybės.
- (3) Tokie reikalavimai vis tik pasirodė nepakankami siekiant užtikrinti, kad mokant grąžinamąsias išmokas už kai kuriuos Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 1 straipsnio 1 dalies q punkte išvardytus produktus, būtų taikomos vienodos sąlygos.
- (4) Todėl Bendrijos lygiu reikėtų nustatyti papildomas sąlygas vidutiniškos kokybės produktams, o už žemesnės kokybės produktus grąžinamųjų išmokų neskirti.
- (5) Reikėtų priimti nuostatą dėl papildomos produktų pagal KN kodus 1601 00 99 ir 1602 49 19, kurių sudėtyje nėra paukštienos ir kuriems turėtų būti nustatyti aukšti kokybės reikalavimai, kokybės, siekiant priversti apriboti

bet kokias už tokius produktus skiriamas grąžinamąsias išmokas, jeigu eksporto licencijų kiekiai viršija arba gali viršyti tradicinius kiekius.

- (6) Būtina priimti nuostatą dėl patikrinimų, siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi. Tokie patikrinimai turi būti atliekami laikantis 2002 m. lapkričio 26 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 2090/2002, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EEB) Nr. 386/90 dėl fizinių patikrinimų, atliekamų eksportuojant žemės ūkio produktus, už kuriuos skiriamos grąžinamosios išmokos, taikymo taisykles ⁽⁶⁾, nuostatų, ir jų metu visų pirma turi būti atliekamas organoleptinis patikrinimas ir fizinės bei cheminės analizės. Paraiškos grąžinamosioms išmokoms gauti turi būti atitinkamai pateikiamos kartu su rašytiniu pareiškimu, patvirtinančiu, kad konkretūs produktai atitinka toliau nustatytus reikalavimus.

- (7) Reikia priimti nuostatą dėl tam tikrų aiškiai apibrėžtų analizių, siekiant užtikrinti fizinių ir cheminių patikrinimų standartizavimą.

- (8) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Nepažeidžiant kitų Bendrijos nuostatų, ypač Reglamento (EB) Nr. 800/1999, eksporto grąžinamosios išmokos suteikiamos tik už šio reglamento I priede išvardytus produktus, jeigu:

a) jie atitinka šiame I priede nustatytas sąlygas;

ir

b) 44 eksporto deklaracijos langelyje yra įrašyti žodžiai „Reglamentą (EB) Nr. 903/2008 atitinkancios prekės“.

2. Kaip nurodyta šiame reglamente, žmonių maistui pagaminti produktai, tinkami dėl panaudotų žaliavų, paruošimo patenkinamomis higienos sąlygomis ir įpakavimo, yra laikomi tinkamais ir geros prekinės kokybės, kaip tai apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 800/1999 21 straipsnyje.

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.

⁽²⁾ OL L 42, 1990 2 16, p. 6.

⁽³⁾ OL L 323, 1997 11 26, p. 19.

⁽⁴⁾ Žr. III priedą.

⁽⁵⁾ OL L 102, 1999 4 17, p. 11.

⁽⁶⁾ OL L 322, 2002 11 27, p. 4.

2 straipsnis

Atliekant Reglamento (EB) Nr. 2090/2002 5 straipsnyje minimus patikrinimus, produktų, kuriems taikomas šis reglamentas, patikrinimus sudaro:

a) organoleptinis tyrimas;

ir

b) fizinės ir cheminės analizės, taikant šio reglamento II priede nustatytus metodus.

3 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 2331/97 yra panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą, ir skaitomos pagal IV priede pateiktą atitikmenų lentelę.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 17 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

Specialios sąlygos už tam tikrus kiaulienos produktus suteikiant eksporto kompensacines išmokas

KN kodas	Aprašymas	Produkto kodas	Sąlygos
1601 00	Dešros ir panašūs produktai iš mėsos, mėsos subproduktų arba kraujo; maisto produktai, daugiausia pagaminti iš šių produktų:		
	– Kiti:		
1601 00 91	-- Dešros, sausos arba supjaustytos (skirtos išdélioti), nevirtos ir nekeptos		
	--- Kuriuose nėra paukštienos ar subproduktų	1601 00 91 9120	a) baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 16 % neto masės b) be pašalinio vandens c) baltymai, išskyrus gyvulinius, yra draudžiami
	--- Kiti:	1601 00 91 9190	a) baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 12 % neto masės b) be pašalinio vandens c) baltymai, išskyrus gyvulinius, yra draudžiami
1601 00 99	-- Kiti:		
	--- Konteineriuose, kuriuose taip pat yra konservuojantis skystis, be paukštienos ar subproduktų	1601 00 99 9110	a) gyvulinių baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 10 % neto masės b) kolageno/baltymų santykis: daugiausiai 0,30 c) pašalinio vandens kiekis pagal masę: daugiausiai 25 % neto masės
	--- Konteineriuose, kuriuose taip pat yra konservuojantis skystis	1601 00 99 9190	a) gyvulinių baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 8 % neto masės b) kolageno/baltymų santykis: daugiausiai 0,45 c) pašalinio vandens kiekis pagal masę: daugiausiai 33 % neto masės
	--- Kiti, kuriuose nėra paukštienos ar subproduktų	1601 00 99 9110	a) gyvulinių baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 10 % neto masės b) kolageno/baltymų santykis: daugiausiai 0,30 c) pašalinio vandens kiekis pagal masę: daugiausiai 10 % neto masės
	--- Kiti	1601 00 99 9190	a) gyvulinių baltymų kiekis pagal masę: mažiausiai 8 % neto masės b) kolageno/baltymų santykis: daugiausiai 0,45 c) pašalinio vandens kiekis pagal masę: daugiausiai 23 % neto masės
ex 1602	Kiti gaminiai arba konservai iš mėsos, mėsos subproduktų arba kraujo:		
	– Kiaulienos:		
ex 1602 41	-- Kumpiai ir jų dalys:		

KN kodas	Aprašymas	Produkto kodas	Sąlygos
ex 1602 41 10	<p>--- Naminių kiaulių:</p> <p>---- Virti ir kepti, kurių ne mažiau kaip 80 % masės yra mėsa arba riebalai:</p> <p>----- Tiesiogiai supakuoti į pakuotes, kurių neto masė ne mažesnė kaip 1 kg</p> <p>----- Tiesiogiai supakuoti į pakuotes, kurių neto masė ne didesnė kaip 1 kg</p>	<p>1602 41 10 9110</p> <p>1602 41 10 9130</p>	<p>Vandens/baltymų santykis mėsoje daugiausiai 4,3</p> <p>Vandens/baltymų santykis mėsoje daugiausiai 4,3</p>
ex 1602 42	-- Mentės ir jų dalys:		
ex 1602 42 10	<p>--- Naminių kiaulių:</p> <p>---- Virti ir kepti, kurių ne mažiau kaip 80 % masės yra mėsa arba riebalai:</p> <p>----- Tiesiogiai supakuoti į pakuotes, kurių neto masė ne mažesnė kaip 1 kg</p> <p>----- Tiesiogiai supakuoti į pakuotes, kurių neto masė ne didesnė kaip 1 kg</p>	<p>1602 42 10 9110</p> <p>1602 42 10 9130</p>	<p>Vandens/baltymų santykis mėsoje daugiausiai 4,5</p> <p>Vandens/baltymų santykis mėsoje daugiausiai 4,5</p>
ex 1602 49	<p>-- Kiti, įskaitant mišinius:</p> <p>--- Naminių kiaulių:</p> <p>---- Kurių ne mažiau kaip 80 % masės yra bet kurios rūšies mėsa arba mėsos subproduktai, įskaitant bet kurios rūšies arba kilmės riebalus</p>		
ex 1602 49 19	<p>----- Kiti:</p> <p>----- Virti ir kepti, kurių ne mažiau kaip 80 % masės yra mėsa arba riebalai:</p> <p>----- Kuriuose nėra paukštienos arba paukštienos subproduktų:</p> <p>----- Kuriuose yra produktas iš aiškiai pastebimų mėsos raumenų gabalėlių, kurie pagal savo matmenis negali būti identifikuojami kaip paimti iš kumpių, menčių, nugarinės arba sprandinės, kartu su pastebimais riebalais ir nedideliais drebučių likučių kiekiais</p>	<p>1602 49 19 9130</p>	<p>Vandens/baltymų santykis mėsoje daugiausiai 4,5</p>

II PRIEDAS

Analizės metodai ⁽¹⁾**1. Baltymų kiekio nustatymas**

Baltymų kiekis nustatomas azoto kiekį dauginant iš koeficiento 6,25. Azoto kiekis turi būti nustatomas pagal ISO metodą 937–1978.

2. Vandens kiekio nustatymas pagal KN kodus 1601 ir 1602 klasifikuojamiems produktams

Vandens kiekis turi būti nustatomas pagal ISO metodą 1442–1973.

3. Pašalinio vandens kiekio apskaičiavimas

Pašalinio vandens kiekis pateikiamas pagal tokią formulę: $a - 4b$, kur:

a = vandens kiekis,

b = baltymų kiekis.

4. Kolageno kiekio nustatymas

Kolageno kiekis nustatomas hidroksiprolino kiekį dauginant iš koeficiento 8. Hidroksiprolino kiekis turi būti nustatomas pagal ISO metodą 3496–1978.

⁽¹⁾ Šiame priede minimi analizės metodai yra tie metodai, kurie taikomi šio reglamento įsigaliojimo dieną, nepažeidžiant jokių vėlesnių tokių metodų pakeitimų. Juos skelbia ISO sekretoriatas, 1, rue de Varembe, Geneva, Switzerland.

III PRIEDAS

Panaikinamas reglamentas ir jo vėlesni pakeitimai

Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2331/97	(OL L 323, 1997 11 26, p. 19).
Komisijos reglamentas (EB) Nr. 739/98	(OL L 102, 1998 4 2, p. 22).
Komisijos reglamentas (EB) Nr. 2882/2000	(OL L 333, 2000 12 29, p. 72).
Komisijos reglamentas (EB) Nr. 507/2002	(OL L 79, 2002 3 22, p. 12).

IV PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Reglamentas (EB) Nr. 2331/97	Šis reglamentas
1 ir 2 straipsniai	1 ir 2 straipsniai
3 straipsnis	—
—	3 straipsnis
4 straipsnis	4 straipsnis
I ir II priedai	I ir II priedai
—	III priedas
—	IV priedas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 904/2008

2008 m. rugsėjo 17 d.

nustatantis analizės metodus ir kitas technines sąlygas, kurios būtinos įgyvendinant prekių, kurioms netaikomas Sutarties I priedas, eksporto tvarką

(kodifikuota redakcija)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

2 straipsnis

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

Pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1043/2005 ⁽⁵⁾ IV priedo pastabas ir siekiant įgyvendinti šį priedą, 3 skiltyje nustatyti „Duomenys, gauti iš prekių analizės“, gaunami taikant šiame straipsnyje nurodytus metodus, būdus ir formules:

atsižvelgdama į 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo ⁽¹⁾, ypač į jo 9 straipsnį,

1) *Cukrūs*

Atskiriems cukrums nustatyti naudojama didelio slėgio skysčių chromatografija (HPLC).

kadangi:

A. Reglamento (EB) Nr. 1043/2005 IV priedo 3 skiltyje nurodytas sacharozės kiekis lygus:

(1) 1987 m. gruodžio 22 d. Komisijos reglamentą (EEB) Nr. 4056/87, nustatantis analizės metodus ir kitas technines sąlygas, kurios būtinos įgyvendinant Reglamentą (EEB) Nr. 3035/80, nustatantį bendrąsias eksporto kompensacijų už tam tikrus žemės ūkio produktus, eksportuojamus kaip prekės, kurioms netaikomas Sutarties II priedas, suteikimo taisykles ir kriterijus tokių kompensacijų dydžiui nustatyti ⁽²⁾, buvo iš esmės keičiamas ⁽³⁾. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėtas reglamentą turėtų būti kodifikuotas.

a) $S + (2F) 0,95$,

jei gliukozės kiekis ne mažesnis už fruktozės kiekį;

arba

(2) Siekiant užtikrinti vienodą prekių, kurioms taikomas 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 3448/93, nustatantis prekybos tvarką, taikomą tam tikroms iš perdirbtų žemės ūkio produktų pagamintoms prekėms ⁽⁴⁾, išvežimo iš Bendrijos tvarką, svarbu apibrėžti analitinius metodus ir kitas techninio pobūdžio sąlygas.

b) $S + (G + F) 0,95$,

jei gliukozės kiekis mažesnis už fruktozės kiekį,

(3) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Muitų kodų komiteto Tarifų ir statistinės nomenklatūros skyriaus nuomonę,

čia:

S = HPLC nustatytas sacharozės kiekis,

F = HPLC nustatytas fruktozės kiekis,

G = HPLC nustatytas gliukozės kiekis.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

Jei yra laktozės hidrolizato ir (arba) randama laktozės ir galaktozės kiekių, gliukozės kiekis, lygiavertis galaktozės kiekiui (nustatytam HPLC), atimamas iš gliukozės (G) kiekio prieš atliekant bet kuriuos kitus skaičiavimus.

1 straipsnis

Šis reglamentas nustato analizės metodus, reikalingus įgyvendinti Reglamentą (EB) Nr. 3448/93 dėl prekių, kurioms netaikomas Sutarties I priedas, eksporto arba, jei analizės metodo nėra, analitinių operacijų, kurias reikia atlikti, pobūdį arba metodo, kurį reikia taikyti, principą.

B. Reglamento (EB) Nr. 1043/2005 IV priedo 3 skiltyje nurodytas gliukozės kiekis lygus:

a) $G - F$,

jei gliukozės kiekis didesnis už fruktozės kiekį;

⁽¹⁾ OL L 256, 1987 9 7, p. 1.⁽²⁾ OL L 379, 1987 12 31, p. 29.⁽³⁾ Žr. I priedą.⁽⁴⁾ OL L 318, 1993 12 20, p. 18.⁽⁵⁾ OL L 172, 2005 7 5, p. 24.

b) 0 (nuliui),

jei gliukozės kiekis lygus fruktozės kiekiui arba mažesnis už jį.

Jei yra laktozės hidrolizato ir (arba) randama laktozės bei galaktozės kiekių, gliukozės kiekis, lygiavertis galaktozės kiekiui (nustatytam HPLC), atimamas iš gliukozės (G) kiekio prieš atliekant bet kuriuos kitus skaičiavimus.

2) *Kraskmolai (arba dekstrinas)*

(dekstrinas yra išreiškiamas kaip kraskmolai)

A. Visuose KN koduose, išskyrus KN kodus 3505 10 10, 3505 10 90, nuo 3505 20 10 iki 3505 20 90 ir nuo 3809 10 10 iki 3809 10 90, Reglamento (EB) Nr. 1043/2005 IV priedo 3 skiltyje nurodytas kraskmolo (arba dekstrino) kiekis skaičiuojamas taikant formulę:

$$(Z - G) \times 0,9;$$

čia:

Z = gliukozės kiekis, nustatytas Komisijos reglamento (EEB) Nr. 4154/87 ⁽¹⁾ I priede apibrėžtu metodu;

G = gliukozės kiekis, nustatytas HPLC.

B. KN koduose 3505 10 10, 3505 10 90, nuo 3505 20 10 iki 3505 20 90 ir nuo 3809 10 10 iki 3809 10 90 kraskmolo (arba dekstrino) kiekis nustatomas Reglamento (EEB) Nr. 4154/87 II priede apibrėžtu metodu.

3) *Pieno riebalų kiekis*

Pieno riebalų kiekiui nustatyti yra taikomas metodas, kuris grindžiamas ekstrahavimu petroleteriu, prieš tai atlikus hidrolizę naudojant druskos rūgštį, o vėliau – riebalų rūgščių metilo esterių dujų chromatografiją. Jei randama pieno riebalų, jų procentinė dalis skaičiuojama dauginant metilo butirato koncentracijos procentą iš 25, dauginant produktą

iš viso prekių masėje esančio riebalų kiekio procento ir dalijant iš 100.

3 straipsnis

Taikant Reglamento (EB) Nr. 1043/2005 III priedą, manitolio ir D-gliucitolio (sorbitolio) procentinis kiekis nustatomas HPLC metodu.

4 straipsnis

1. Sudaroma tyrimo ataskaita.

2. Į tyrimo ataskaitą įtraukiami šie duomenys:

— visa informacija, reikalinga nustatyti mėginį,

— taikomas Bendrijos metodas ir tikslai nuoroda į teisinį dokumentą, kuriame jis apibrėžtas, arba, jei būtina, detali nuoroda į metodą, konkrečiai apibrėžiantį analizės operacijų, kurias reikia atlikti, pobūdį arba metodo, kurį reikia taikyti, principą, kaip nurodyta šiame reglamente,

— visi įtakos rezultatams galėję turėti veiksniai,

— analizės rezultatai, deramai atsižvelgiant į tai, kaip jie išreikšti taikomame metode, ir į išraiškos priemones, kurias diktuoja analizės pareikalavusių munitinių ar administracinių skyrių poreikiai.

5 straipsnis

Reglamentas (EEB) Nr. 4056/87 yra panaikinamas.

6 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ OL L 392, 1987 12 31, p. 19.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 17 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

Panaikinamas reglamentas su pakeitimu

Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 4056/87 (OL L 379, 1987 12 31, p. 29)

Komisijos reglamentas (EB) Nr. 202/98 (OL L 21, 1998 1 28, p. 5)

II PRIEDAS

Atitikmenų lentelė

Reglamentas (EEB) Nr. 4056/87	Šis reglamentas
1–4 straipsniai	1–4 straipsniai
—	5 straipsnis
5 straipsnis	6 straipsnis
—	I priedas
—	II priedas

KOMISIJOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 905/2008

2008 m. rugsėjo 17 d.

dėl rafinuoti skirto žaliavinio cukranendrių cukraus, kurio kilmės šalys – mažiausiai išsivysčiusios šalys, importo licencijų

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2005 m. birželio 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 980/2005 dėl bendrųjų tarifų lengvatų sistemos taikymo ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2006 m. vasario 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 318/2006 dėl bendro cukraus sektoriaus rinkų organizavimo ⁽²⁾,atsižvelgdama į 2006 m. liepos 17 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1100/2006, nustatantį išsamias tarifinių kvotų, taikomų rafinuoti skirtam mažiausiai išsivysčiusių šalių kilmės žaliaviniam cukranendrių cukrui, nustatymo ir administravimo taisykles 2006–2007, 2007–2008 ir 2008–2009 prekybos metams bei išsamias taisykles, taikomas mažiausiai išsivysčiusių šalių kilmės produktų, klasifikuojamų 1701 pozicijoje, importui ⁽³⁾, ypač į jo 7 straipsnio 3 dalį,

kadangi:

- (1) Remiantis Reglamento (EB) Nr. 980/2005 12 straipsnio 5 dalimi, Reglamento (EB) Nr. 1100/2006 3 straipsnio 1 dalyje numatyta leisti naudoti tarifines kvotas, taikant nulinį maito tarifą, produktų, kurių KN kodas yra 1701 11 10, išreikštų baltojo cukraus ekvivalentu, importui iš mažiausiai išsivysčiusių šalių.
- (2) Per savaitę nuo 2008 m. rugsėjo 8 iki 12 d. pagal Reglamento (EB) Nr. 1100/2006 5 straipsnį kompetentingoms

institucijoms buvo pateiktos importo licencijų paraiškos. Iš to reglamento 7 straipsnio 2 dalyje numatytos apskaitos matyti, kad patenkinus šias paraiškas visas 2006–2007 prekybos metams prašomas kiekis pasiektų 178 030,75 tonų ribą, kuri yra numatyta tais prekybos metais kvotai Nr. 09.4361.

- (3) Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija turi pranešti valstybėms narėms, kad atitinkama riba pasiekta ir kad nepriimamos jokios kitos licencijų paraiškos,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Pagal paraiškas, pateiktas nuo 2008 m. rugsėjo 8 iki 12 d. remiantis Reglamento (EB) Nr. 1100/2006 5 straipsniu, importo licencijos išduodamos 100 % prašomo kiekio.

2 straipsnis

Pasiekta 178 030,75 tonų metinės tarifinės kvotos Nr. 09.4361 riba, numatyta Reglamento (EB) Nr. 1100/2006 3 straipsnio 1 dalyje. Po 2008 m. rugsėjo 12 d. pateiktos importo licencijų paraiškos yra nepriimamos.

3 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 17 d.

Komisijos vardu

Jean-Luc DEMARTY

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 169, 2005 6 30, p. 1.

⁽²⁾ OL L 58, 2006 2 28, p. 1.

⁽³⁾ OL L 196, 2006 7 18, p. 3.

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

TARYBA

TARYBOS SPRENDIMAS

2008 m. rugsėjo 15 d.

kuriuo Italijos Respublikai leidžiama taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 285 straipsnio

(2008/737/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2008 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos ⁽¹⁾, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Italijos Respublika nepasinaudojo 1967 m. balandžio 11 d. Antrosios Tarybos direktyvos 67/228/EEB dėl valstybių narių apyvartos mokesčių įstatymų derinimo – Bendros pridėtinės vertės mokesčio sistemos struktūra ir taikymo sąlygos ⁽²⁾ 14 straipsnio nuostatomis, o tai reiškia, kad apmokestinamųjų asmenų atleidimo nuo mokesčių schema galėjo būti taikoma tik apmokestinamiesiems asmenims, kurių metinė apyvarta neviršijo 5 000 EUR.
- (2) Rašte, kurį Komisijos Generalinis sekretoriatas užregistravo 2007 m. lapkričio 15 d., Italija prašė leisti taikyti priemonę, nukrypstančią nuo Direktyvos 2006/112/EB 285 straipsnio, siekdama nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 30 000 EUR. Šia priemone tie apmokestinamieji asmenys bus atleisti nuo tam tikrų ar visų Direktyvos 2006/112/EB XI antraštinės dalies 2–6 skyriuose nurodytų pridėtinės

vertės mokesčio (PVM) prievolių, o tai, kad ji yra pasirinktina, įmonėms suteiks galimybę pasirinkti taikyti įprastines PVM nuostatas.

- (3) Remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalimi, 2008 m. gegužės 6 d. raštu Komisija pranešė kitoms valstybėms narėms apie Italijos prašymą. 2008 m. gegužės 8 d. raštu Komisija pranešė Italijai, kad ji turi visą prašymui įvertinti būtiną informaciją.
- (4) Valstybėms narėms jau suteikta galimybė taikyti specialiąją smulkaus verslo įmonėms skirtą schemą pagal Direktyvos 2006/112/EB XII antraštinę dalį. Ši priemonė nukrypsta nuo Direktyvos 2006/112/EB 285 straipsnio tik tuo atveju, kai metinės apyvartos riba pagal schemą yra didesnė už tą, kurią šiuo metu leidžiama taikyti Italijai.
- (5) Dėl Italijos prašomos ribos gali žymiai sumažėti smulkausių verslo įmonių PVM prievolės. Ji atitinka kai kurioms kitoms valstybėms narėms taikomas ribas.
- (6) Komisija yra išpareigojusi nustatyti bendrąją metinės apyvartos ribą, iki kurios apmokestinamieji asmenys gali būti atleidžiami nuo PVM, kaip priemonę, padėsiančią mažinti smulkaus verslo įmonėms tenkančią našą. 2004 m. Komisija pasiūlė leisti valstybėms narėms pasirinkti padidinti metinės apyvartos ribą, iki kurios smulkaus verslo įmonės turi būti atleidžiamos nuo PVM. Italijos prašymas atitinka Komisijos pasiūlymą.

⁽¹⁾ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

⁽²⁾ OL 71, 1967 4 14, p. 1303. Direktyva, panaikinta Direktyva 77/388/EEB (OL L 145, 1977 6 13, p. 1).

- (7) Italija taip pat norėtų turėti galimybę padidinti viršutinę ribą, kad būtų išlaikytas jos realus lygis, ir dėl šios priemonės priimti tokią pat nuostatą kaip ta, kuri numatyta Direktyvos 2006/112/EB 286 straipsnyje.
- (8) Kadangi mokestinio laikotarpio trukmė yra vieneri metai ir siekiant, kad apmokestinamieji asmenys kuo greičiau galėtų gauti naudos iš supaprastinimo priemonės, Italijai turėtų būti leidžiama pasirinktiną schemą taikyti nuo 2008 m. sausio 1 d.
- (9) Nukrypti leidžianti nuostata neturės jokios įtakos Europos Bendrijų iš pridėtinės vertės mokesčio gaunamiems nuosaviesiems ištekliams.
- (10) Remiantis Italijos Respublikos pateikta informacija, dėl priemonės galutinio vartojimo etape surenkamų mokesčių pajamų bendra suma sumažės maždaug 0,15 % per pirmuosius priemonės taikymo metus ir apie 0,25 % per kitus dvejus metus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 285 straipsnio Italijos Respublikai leidžiama mokestinių laikotarpių nuo

2008 m. sausio 1 d. iki 2010 m. gruodžio 31 d. atžvilgiu nuo PVM atleisti apmokestinamuosius asmenis, kurių metinė apyvarta neviršija 30 000 EUR. Ši schema apmokestinamiesiems asmenims yra pasirinktina.

2 straipsnis

Italijos Respublika gali tą viršutinę ribą padidinti tam, kad būtų išlaikytas realus neapmokestinimo lygis.

3 straipsnis

Šis sprendimas netenka galios įsigaliojus Bendrijos taisyklėms, kuriomis nustatoma bendroji metinės apyvartos riba, iki kurios apmokestinamieji asmenys gali būti atleisti nuo PVM, bet ne vėliau kaip 2010 m. gruodžio 31 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Italijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 15 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

B. KOUCHNER

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. birželio 4 d.

dėl pagalbos žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimui ir prekybai schemos, kurią planuoja pradėti vykdyti Prancūzija (Žemės ūkio produktų pramonės strateginės intervencijos fondas)

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 2257)

(Tekstas autentiškas tik prancūzų kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/738/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 88 straipsnio 2 dalies pirmąją pastraipą,

paprašiusi suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas pagal minėtą straipsnį ⁽¹⁾,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2007 m. balandžio 24 d. Prancūzija pranešė Komisijai apie ketinimą taikyti pagalbos schemą, kuria siekiama subsidijuoti žuvininkystės bei akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmones. 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles ⁽²⁾, 4 straipsnyje numatyta tvarka atliekant pirminį nagrinėjimą, 2007 m. birželio 7 d. Prancūzijos paprašyta pateikti papildomos informacijos, ypač tikslesnės informacijos apie paramos gavėjus ir teisinį šios schemos pagrindą. Prancūzijos valdžios institucijos atsakė 2007 m. liepos 11 d. Komisija 2007 m. rugsėjo 11 d. jų vėl paprašė pateikti papildomos informacijos. Prancūzija į šį prašymą atsakė 2007 m. spalio 26 d.
- (2) Atsižvelgdama į turimą informaciją Komisija priėjo išvados, kad dėl pranešime nurodytos pagalbos schemos suderinamumo su bendrąja rinka kyla abejonių. 2008 m. sausio 16 d. ji Prancūzijai pranešė apie sprendimą pradėti Sutarties 88 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento (EB) Nr. 659/1999 6 straipsnyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą.

- (3) Komisijos sprendimas pradėti oficialią tyrimo procedūrą buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija paskatino suinteresuotąsias šalis per mėnesį pateikti savo pastabas dėl priemonių.

- (4) Prancūzija pastabas pateikė 2008 m. vasario 18 d. pranešime. Kitų suinteresuotųjų šalių pastabų Komisijai pateikta nebuvo.

2. APRAŠYMAS

- (5) Pagal pranešime pateiktą informaciją ši pagalbos schema skirta išimtinai savo valstybės lėšomis subsidijuoti žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekyba užsiimančias įmones.
- (6) Šia pagalbos schema siekiama suteikti pagalbą ne mažosioms ir vidutinėms įmonėms, kad jos galėtų pasinaudoti tokia pačia parama kaip ir mažosios ir vidutinės įmonės (MVI) pagal 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo ⁽⁴⁾.
- (7) Pagalba būtų finansuojama Žemės ūkio produktų pramonės strateginės intervencijos fondo (FISIAA) lėšomis. Šio Prancūzijos valdžios institucijų įsteigto fondo biudžetas sudaromas iš valstybės biudžeto asignavimų, jį valdo Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerija. FISIAA teikiamos subsidijos gali būti skiriamos Sutarties I priede minimų produktų perdirbimo ir prekybos įmonėms. Todėl jos gali būti skiriamos ir žemės ūkio, ir žuvininkystės bei akvakultūros sektoriaus įmonėms. Numatyta, kad 2007 m. pagalba skiriama tik įmonėms,

⁽¹⁾ OL C 61, 2008 3 6, p. 8.

⁽²⁾ OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

⁽³⁾ Žr. 1 išnašą.

⁽⁴⁾ OL L 223, 2006 8 15, p. 1.

kuriuose dirba daugiau nei 750 darbuotojų arba kurių apyvarta viršija 200 mln. eurų. Pagal Prancūzijos pateiktus paaiškinimus tikėtina, kad šis prioritetas bus išlaikytas skiriant pagalbą ir po 2007 m. Šią prielaidą patvirtina naujo projektų konkurso, paskelbto 2007 m. gruodžio mėn., tekstas (žr. 9 konstatuojamąją dalį).

- (8) Kartu su pranešimu 2007 m. kovo 2 d. buvo paskelbtas projektų konkursas, skirtas atrinkti projektus, kurie atitinka FISIAA tikslus. Prancūzijos valdžios institucijų teigimu, šis projektų konkursas skirtas tik žemės ūkio sektoriaus įmonėms, o projekto specifikacija pateikiama tik kaip sąlygų, kuriomis žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus įmonėms skiriama pagalba, pavyzdys.
- (9) 2007 m. gruodžio 17 d. paskelbtas naujas projektų, kurie gali būti atrinkti 2008 m., konkursas. Šiame projektų konkurse žvejybos ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos įmonės tiesiogiai neminimos, tačiau daroma nuoroda į visus Sutarties I priede minimus produktus, taigi įskaitant ir žuvininkystės ir akvakultūros produktus. Taip pat minimos ir naujos taisyklės, kuriomis remiantis skiriama Europos žuvininkystės fondo (EŽF) pagalba.
- (10) Komisija apie šį naują projektų konkursą, paskelbtą Prancūzijos Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerijos interneto svetainėje ⁽⁵⁾, sužinojo tik pradėjusi oficialią tyrimo procedūrą. 2008 m. vasario 18 d. Prancūzijos valdžios institucijų atsakyme šis naujas projektų konkursas neminimas. Pastarosios tik pastebi, kad „dėl vėluojančio patvirtinimo perdirbimo įmonės jau nespėjo dalyvauti 2007 m. FISIAA projektų konkurse (kuris paskelbtas 2007 m. kovo 2 d., tačiau apie kurį pranešta 2007 m. balandžio 24 d.)“.
- (11) Prancūzijos valdžios institucijų teigimu, šiuo metu FISIAA veikia neperžengdama savo kompetencijos ribų, t. teikia pagalbą žemės ūkio sektoriaus įmonėms pagal pagalbos schemą, kurios registracijos Nr. N 553/2003 ir kuri patvirtinta 2004 m. liepos 28 d. Komisijos sprendimu ⁽⁶⁾. Šiame sprendime nurodomu pranešimu apie pagalbos schemą siekiama praplėsti fondo intervencijos pagrindo gaires, įtraukiant žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus įmones.
- (12) 2007 m. nurodomas FISIAA biudžetas visiems pagalbą gaunantiems sektoriams (žemės ūkiui ir žuvininkystei bei akvakultūrai) yra 13 mln. eurų. Kadangi jo veiklos sritis apima abiejų sektorių įmones, pagal Prancūzijos valdžios institucijas, šiuo metu neįmanoma numatyti, kokia šios

sumos dalis bus skirta žuvininkystės ir akvakultūros sektoriams.

- (13) Kadangi išlaidos gali būti dengiamos subsidijų lėšomis, projektų konkurso sąlygose patikslinama, kad FISIAA tikslas – paremti įmonių projektus, pagal kuriuos galėtų būti daromos materialiosios ir nematerialiosios investicijos, ir kurių struktūra yra tinkamesnė, ir (arba) kurie skirti pagerinti įmonės padėtį rinkoje, ir (arba) yra novatoriško pobūdžio. Pagalba gali būti teikiama investicijoms, padedančioms įdiegti saugojimo, pakavimo, perdirbimo ir (arba) prekybos procesus. Tokios investicijos gali būti skirtos naujos įrangos įsigijimo, su projektu susijusio nekilnojamojo turto įsigijimo ir jo įrengimo išlaidoms, personalo, susijusio su projektu, išlaidoms, arba nematerialiųjų paslaugų, tokių kaip patentai, tyrimai, konsultacijos, išlaidoms padengti. FISIAA pagalbos intensyvumas neviršys 15 % reikalavimus atitinkančių išlaidų materialiosioms investicijoms ir 100 000 EUR nematerialiosioms investicijoms.

3. PRIEŽASČIŲ, DĖL KURIŲ PRADĖTA PROCEDŪRA, APRASŲMAS

- (14) Šios pagalbos schemos tikslas – ne mažosioms ir vidutinėms įmonėms suteikti pagalbą, tačiau tik iš valstybės lėšų, panašiai kaip ji skiriama MVĮ pagal Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006. Pagalba finansuojama FISIAA lėšomis.
- (15) Šios pagalbos schemos nagrinėjimas remiantis gairėmis dėl valstybės pagalbos žuvininkystei ir akvakultūrai tikrinimo ⁽⁷⁾ (toliau – „gairės“) yra susijęs su Reglamente (EB) Nr. 1198/2006 nustatytais kriterijais. Tačiau reikalavimus atitinkančios priemonės, kurioms žuvininkystės bei akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos sektoriuje EŽF gali skirti paramą, taikytinos tik MVĮ, o ši pagalbos schema taikoma būtent ne MVĮ.
- (16) Todėl Komisija padarė išvadą, kad dėl tokios pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka kyla abejonių.

4. PRANCŪZIJOS IR SUINTERESUOTŲJŲ ŠALIŲ PASTABOS

- (17) Prancūzija pateikė du argumentus dėl FISIAA žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos įmonėms skiriamos pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka.

⁽⁵⁾ <http://agriculture.gouv.fr/sections/presse/communiqués/2eme-appel-projets-pour>

⁽⁶⁾ OL C 214, 2005 9 1, p. 4.

⁽⁷⁾ OL C 84, 2008 4 3, p. 10.

- (18) Visų pirma, Prancūzija pakartojo 2007 m. spalio 26 d. atsakyme išsakytą pastabą, t. kadangi žvejybos ir žemės ūkio sektorių perdirbimo įmonių vykdoma veikla dažnai yra tokia pati, Komisija manė, kad teikiant pagalbą stambioms žemės ūkio maisto produktų sektoriaus įmonėms nėra rizikos iškreipti konkurenciją ir suteikė valstybės narėms galimybę šioms įmonėms skirti valstybės pagalbą.
- (19) Be to, Prancūzija paprašė Komisiją patikslinti, kodėl, jos nuomone, 2007 m. ir 2008 m. pagalba stambioms įmonėms gali būti teikiama pagal Žuvininkystės orientavimo finansinę priemonę (ŽOFP), o tokio pat pobūdžio pagalba – skiriama tik iš valstybės lėšų – negali.

5. ĮVERTINIMAS

- (20) Visų pirma, Komisija pastebi, kad 2007 m. FISIAA projektų konkurso, paskelbto 2007 m. kovo 2 d., sąlygose numatytas paraiškų teikimo terminas – 2007 m. gegužės 2 d., tačiau Prancūzijos valdžios institucijos apie ketinimus skelbti šį projektų konkursą žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus įmonėms pranešė tik 2007 m. balandžio 24 d. Kitaip tariant, projektų konkursas paskelbtas anksčiau nei Komisija sužinojo apie pagalbos schemą žuvininkystės ir akvakultūros produktų perdirbimo ir prekybos įmonėms ir, žinoma, anksčiau nei ji galėjo pareikšti nuomonę apie tokios schemos suderinamumą su bendrąja rinka. Dėl šios priežasties Komisija pirmiausia paklausė Prancūziją, ar prie jos pranešimo pridedamas dokumentas, t. y. 2007 m. kovo 2 d. kvietimo dalyvauti projektų konkurse tekstas, skirtas tik žemės ūkio sektoriaus įmonėms. Prancūzija 2007 m. liepos 11 d. rašte tai patvirtino („Pirmasis projektų konkursas skirtas tik žemės ūkio sektoriaus įmonėms (...). Todėl FISIAA projektų konkurso sąlygose žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus perdirbimo ir prekybos įmonės bus minimos tik kai ši pagalbos schema bus patvirtinta“). Priešingu atveju pagalbos schema pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 1 straipsnio f punktą būtų laikoma neteisėta (pagalba, apie kurią nepranešta).
- (21) Panašus klausimas kyla ir dėl naujo projektų konkurso, paskelbto 2007 m. gruodžio 17 d., apie kurį Komisija sužinojo tik pradėjusi oficialaus tyrimo procedūrą (žr. 8 konstatuojamąją dalį). Naujojo projektų konkurso sąlygos yra tokios pat kaip 2007 m. projektų konkurso, jose tiesiogiai neminimos žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus perdirbimo ir prekybos įmonės, tačiau kaip ir ankstesnio projektų konkurso sąlygose daroma nuoroda į Sutarties I priedą, apimančią ir žuvininkystės bei akvakultūros produktus, ir į Reglamentą (EB) Nr. 1198/2006.
- (22) Komisija primena, kad valstybės pagalbos schemos nepatvirtinamos automatiškai, todėl valstybė narė negali iš anksto, kol pagalbos schema neišnagrinėta, spręsti, koks bus Komisijos sprendimas. Dėl šių priežasčių Komisija nesutinka su teiginiu, kad „dėl vėluojančio (pagalbos schemos) patvirtinimo perdirbimo įmonės jau negalėjo dalyvauti 2007 m. FISIAA projektų konkurse“. Ji taip pat negali sutikti su tuo, kad antrasis projektų konkursas paskelbtas aiškiai nenurodant, kad FISIAA subsidijos negali būti skiriamos žuvininkystės sektoriaus įmonėms, ar bent jau nenurodant, kad pagalba žuvininkystės įmonėms gali būti skiriama tik gavus išankstinį Komisijos sutikimą.
- (23) Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje sakoma: „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (24) Kadangi minima pagalba yra iš valstybės biudžeto finansuojamos subsidijos (žr. 5 konstatuojamąją dalį), todėl ši pagalba laikytina valstybės suteikta pagalba.
- (25) Kadangi sprendimas skirti subsidijas, Žemės ūkio ir žuvininkystės ministerijai atrinkus projektų konkursui pateiktus projektus, priimamas nacionaliniu lygmeniu, pagalba priskirtina valstybei.
- (26) Priemonės, apie kurias pranešta, gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir gali iškraipyti konkurenciją, kai jos nacionalinei žuvininkystės produktų perdirbimo pramonei sudaro palankesnes sąlygas ir taip daromas neigiamas poveikis kitų valstybių narių pramonei.
- (27) Todėl šiame sprendime aptariama pagalba pagal Sutarties 87 straipsnio 1 dalį laikytina valstybės pagalba.
- (28) Kadangi tai pagalba žuvininkystės ir akvakultūros sektoriui, ją reikia nagrinėti remiantis gairėmis. Gairių 5 punkto 3 papunktyje numatyta, kad nuo 2008 m. balandžio 1 d. šios gairės taikomos „bet kokiai valstybės pagalbai, apie kurią buvo pranešta arba kurią ketinama taikyti nuo minėtos ar vėlesnės datos“. Kadangi Prancūzijos valdžios institucijos nurodė, kad norėdamos taikyti šią pagalbos schemą žuvininkystės ir akvakultūros sektoriui, jos laukė Komisijos patvirtinimo, Komisija mano, kad šis punktas nebuvo pritaikytas, todėl šią pagalbos schemą reikia išnagrinėti atsižvelgiant į gaires.

- (29) Gairėse daroma nuoroda į jų 3 punkto 2 papunktį, t. y. į Reglamentu (EB) Nr. 1198/2006 nustatytus kriterijus. Todėl šios pagalbos schemos suderinamumas su bendrąja rinka turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į minėtą reglamentą.
- (30) Komisija pastebi, kad reikalavimus EŽF paramai gauti atitinkančios priemonės perdirbimui ir prekybai taikomos tik MVĮ. Todėl, Komisijos nuomone, šiame sprendime minima pagalbos schema, skirta vien tik ne mažoms ir vidutinėms įmonėms, neatitinka EŽF intervencijos kriterijų.
- (31) Tokiai analizei Prancūzijos valdžios institucijos neprieštarauja, nes teigia, kad „antrasis projektų konkursas skirtas stambioms jūros produktų perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonėms, t. įmonėms, kuriose dirba daugiau nei 750 darbuotojų ir kurių apyvarta viršija 200 mln. eurų, nes EŽF šioms įmonėms, taip pat kaip ir žemės ūkio produktų perdirbimo įmonėms, paramos neteikia. (...) Prancūzijos valdžios institucijos pripažįsta, kad Komisija nurodo, kad stambioms įmonėms valstybės pagalba negali būti skiriama, nes ji atsižvelgia į 2004 m. žuvininkystės ir akvakultūros gaires kartu su Reglamento (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo 104 straipsniu.“
- (32) Todėl Prancūzija pateisina minėtą pagalbos schemą, teigdamą, kad stengėsi žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus įmonėms suteikti vienodas galimybes gauti valstybės pagalbą kaip ir žemės ūkio sektoriaus įmonėms, kurioms panaši pagalbos schema patvirtinta 2004 m. Vis dėlto, kadangi nagrinėjama pagalbos schema skirta žuvininkystės ir akvakultūros sektoriui, dėl kurio priimtos specialios gairės, Komisija negali atsižvelgti į tai, kad egzistuoja tokio pat pobūdžio kitam veiklos sektoriui taikoma pagalbos schema. Be to, Komisija primena, kad žemės ūkio įmonėms taikoma schema išimties tvarka toliau taikoma iki 2008 m. gruodžio 31 d. remiantis Bendrijos 2007–2013 m. valstybės pagalbos žemės ūkio ir miškų sektoriuose gairių⁽⁸⁾ 196 punktu. Tačiau šiuo atveju tai yra nauja pagalbos schema, taikoma žuvininkystės ir akvakultūros sektoriui. Todėl ją reikia nagrinėti atsižvelgiant į šiam sektoriui taikomą taisyklę, o ne pagal analogiją su jau esama, patvirtinta remiantis ne žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuose taikomomis valstybės pagalbos taisyklėmis, pagalbos schema. Todėl šis argumentas negali būti priimtas.
- (33) Be to, norint pateisinti naujos pagalbos schemos, visiškai finansuojamos iš valstybės lėšų, tokioms įmonėms sukūrimą (žr. 17 konstatuojamąją dalį) analogija su stambiomis įmonėmis, kurioms ŽOFP 2007 m. ir 2008 m. gali teikti pagalbą, negali būti remiamasi. Struktūrinių programų valdymo taisyklės ir pagal valstybės pagalbos taisyklę teikiama pagalba viena nuo kitos nepriklauso, išskyrus aiškias nuorodas (taip yra gairių, kuriomis daroma nuoroda į Reglamentu (EB) Nr. 1198/2006 nustatytus kriterijus, atveju). Todėl tai, kad dėl visiškai su biudžeto vykdymo taisyklėmis susijusių priežasčių pagalba pagal 1999 m.–2006 m. ŽOFP programą dar gali būti skiriama, nedaro poveikio šiai pagalbos schemai taikomoms taisyklėms.

6. IŠVADA

- (34) Remiantis 6 dalyje pateikta analize, darytina išvada, kad pagalbos schema, pagal kurią FISIAA žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus įmonėms teikia pagalbą, ir apie kurią Prancūzija pranešė 2007 m. balandžio 24 d., yra nesuderinama su bendrąja rinka,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Prancūzijos numatyta pagalbos schema, skirta iš Žemės ūkio produktų pramonės strateginės intervencijos fondo (FISIAA) lėšų žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus produktų perdirbimo ir prekybos sektoriaus įmonėms teikti subsidijas, su bendrąja rinka nesuderinama.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Prancūzijos Respublikai.

Priimta Briuselyje, 2008 m. birželio 4 d.

Komisijos vardu

Joe BORG

Komisijos narys

⁽⁸⁾ OL C 319, 2006 12 27, p. 1.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. rugsėjo 11 d.

dėl Bendrijos finansinės paramos Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) informacijos apie gyvūnų ligas srities veiksmams

(2008/739/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1990 m. birželio 26 d. Tarybos sprendimą 90/424/EEB dėl išlaidų veterinarijos srityje⁽¹⁾, ypač į jo 20 straipsnį,

kadangi:

(1) Pagal Sprendimą 90/424/EEB Bendrija gali taikyti arba padėti valstybei narei ar tarptautinei organizacijai taikyti technines ir mokslines priemones, būtinas Bendrijos veterinarijos teisės aktams rengti bei veterinariniam švietimui arba mokymui tobulinti.

(2) 1982 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 82/894/EEB dėl pranešimo apie gyvūnų ligas Bendrijoje⁽²⁾ nustatoma pranešimo apie šio sprendimo I priede išvardytų ligų protrūkius sistema (toliau – Bendrijos pranešimo apie gyvūnų ligas sistema).

(3) Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacija (OIE) yra atstovaujamoji tarpvyriausybė organizacija, atsakinga už gyvūnų sveikatos gerinimą visame pasaulyje. Informacijos apie ligas srityje OIE turi ypatingos patirties, kurią sukaupė kurdama Pasaulio informacijos apie gyvūnų sveikatą duomenų bazę (WAHID) – sąsają, kurioje pateikiama išsami informacija apie gyvūnų ligas. Duomenų baze WAHID naudojami visos OIE šalys narės, taip pat visos Europos Sąjungos valstybės narės.

(4) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl naujosios Europos Sąjungos gyvūnų sveikatos strategijos (2007–2013 m.), pagal kurią „prevencija geriau už gydymą“⁽³⁾, su gyvūnais susijusio pavojaus prevencija, priežiūra ir pasirengimas krizėms nurodomi kaip vienas naujosios gyvūnų sveikatos strategijos ramsčių. Visų pirma komunikate pabrėžiama, kad informacija, sukaupta vykdant veterinarijos stebėsenos, priežiūros ir kontrolės veiklą bei programas, yra svarbūs moksliniai duomenys, kuriais remdamosi Bendrijos institucijos ir Vyriausybės priima sprendimus dėl ligų prevencijos ir kontrolės priemonių.

(5) Komunikate kaip vienas numatytų naujosios gyvūnų sveikatos strategijos rezultatų nurodomas Bendrijos pranešimo apie gyvūnų ligas sistemos pritaikymas. Dar vienas numatytas rezultatas, aprašytas komunikate, – supaprastinti galiojančius Bendrijos veterinarijos teisės aktus, siekiant atitiktis tarptautiniams standartams, taip pat OIE standartams.

(6) Todėl rengiant Bendrijos veterinarijos teisės aktus tikslinga veiksmus numatyti kartu su OIE, siekiant suderinti Bendrijos pranešimo apie gyvūnų ligas sistemą su WAHID, rinkti epidemiologinę informaciją ir visų pirma kurti apsaugai duomenimis skirtas duomenų grupes, duomenų bazes ir protokolus. Todėl tikslinga 2008–2012 m. laikotarpiu skirti Bendrijos finansinę paramą Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) plėtojama informacijos apie gyvūnų ligas sistemai. Reikėtų nurodyti didžiausią šios paramos sumą.

(7) Bendrijai labai svarbu rinkti, analizuoti ir apibendrinti informaciją apie gyvūnų sveikatą Balkanų, Kaukazo ir Viduržemio jūros regionuose, ypač susijusią su tarptautiniu mastu plintančiomis ligomis, siekiant neleisti, kad kiltų pavojus gyvūnų sveikatai jos teritorijoje. Tačiau ne visais atvejais tokia informacija yra lengvai prieinama.

⁽¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 19.

⁽²⁾ OL L 378, 1982 12 31, p. 58.

⁽³⁾ COM(2007) 539 galutinis.

- (8) OIE yra parengusi Veterinarijos tarnybų veiklos vertinimo priemonę (OIE VTV priemonė). Ši priemonė skirta padėti šalių, kurios yra OIE narės, veterinarijos tarnyboms nustatyti jų esamą veiklos lygį ir trūkumus, susijusius su jų gebėjimu atitikti OIE tarptautinius standartus. Naudojant OIE VTV priemonę taip pat kaupiama informacija apie gyvūnų sveikatą OIE šalyse narėse. Todėl Bendrija turėtų analizuoti pagal šią priemonę vykdomą veiklą ir gaunamą informaciją, susijusią su Balkanų, Kaukazo ir Viduržemio jūros regionais.
- (9) Todėl tikslinga skirti Bendrijos finansinę paramą OIE gyvūnų sveikatos srities veiklai Balkanų, Kaukazo ir Viduržemio jūros regionuose plėtoti ir jos analizei atlikti. Reikėtų nurodyti didžiausią šios paramos sumą.
- (10) 2002 m. gruodžio 23 d. Komisijos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2342/2002, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento įgyvendinimo taisyklės ⁽¹⁾, 168 straipsnio 1 dalies c punkte numatyta, kad neskelbiant konkurso dotacijos gali būti skiriamos institucijoms, turinčioms *de jure* arba *de facto* monopolį, jį tinkamai pagrindus sprendime skirti dotaciją.
- (11) OIE turi *de facto* monopolį šiame sektoriuje nuo jos įsteigimo 1924 m. sausio 25 d., pasirašius tarptautinį susitarimą. OIE yra tarpvyriausybinių organizacija, atsakinga už gyvūnų sveikatos gerinimą visame pasaulyje, ir Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) pripažįstama kaip šiai sričiai atstovaujanti organizacija. Todėl skelbti kvietimą teikti paraiškas dėl šiai organizacijai skirtos finansinės paramos pagal šį sprendimą nebūtina.
- (12) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Šiuo sprendimu pagal Sprendimo 90/424/EEB 19 straipsnį 2008–2012 m. laikotarpiu skiriama ne didesnė kaip 750 000 EUR Bendrijos finansinė parama Pasaulio gyvūnų sveikatos organizacijos (OIE) plėtojama informacijos apie gyvūnų ligas sistemai.

2 straipsnis

Šiuo sprendimu pagal Sprendimo 90/424/EEB 19 straipsnį 2008–2012 m. laikotarpiu skiriama ne didesnė kaip 250 000 EUR Bendrijos finansinė parama OIE atliekamai gyvūnų sveikatos srities veiklos Balkanų, Kaukazo ir Viduržemio jūros regionuose analizei.

3 straipsnis

1 ir 2 straipsniuose numatyta finansinė parama skiriama pagal 2008 m. Europos Bendrijų biudžeto eilutę 17 04 02 01.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 11 d.

Komisijos vardu
Androulla VASSILIOU
Komisijos narė

⁽¹⁾ OL L 357, 2002 12 31, p. 1.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2008 m. rugsėjo 12 d.

kuriuo iš esmės pripažįstamas nuodugniai patikrinimui pateikto dokumentų rinkinio dėl galimo *spinetoram* įtraukimo į Tarybos direktyvos 91/414/EEB I priedą išsamumas

(pranešta dokumentu Nr. C(2008) 4965)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/740/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

apsaugos produktui, kurio sudėtyje yra atitinkamos veikliosios medžiagos.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvą 91/414/EEB dėl augalų apsaugos produktų pateikimo į rinką⁽¹⁾, ypač į jos 6 straipsnio 3 dalį,

- (5) Šiuo sprendimu neturėtų būti pažeidžiama Komisijos teisė prašyti pareiškėjo pateikti papildomų duomenų arba informacijos, siekiant išsiaiškinti tam tikrus su pateiktu dokumentų rinkiniu susijusius klausimus.

kadangi:

- (6) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto nuomonę,

- (1) Direktyvoje 91/414/EEB numatyta parengti Bendrijos veikliųjų medžiagų, kurias leidžiama naudoti augalų apsaugos produktuose, sąrašą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

- (2) 2007 m. spalio 17 d. *Dow Agrosciences Ltd* Jungtinės Karalystės valdžios institucijoms pateikė dokumentus dėl veikliosios medžiagos *spinetoram* ir paraišką įtraukti ją į Direktyvos 91/414/EEB I priedą.

1 straipsnis

Nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 4 dalies nuostatų, šio sprendimo priede apibūdintas veikliosios medžiagos dokumentų rinkinys, kuris buvo pateiktas Komisijai ir valstybėms narėms siekiant šią veikliąją medžiagą įtraukti į tos direktyvos I priedą, iš esmės atitinka tos direktyvos II priede išdėstytus duomenis ir informacijai keliamus reikalavimus.

- (3) Jungtinės Karalystės valdžios institucijos pranešė Komisijai, kad atlikus pirminį tyrimą paaiškėjo, jog visas atitinkamos veikliosios medžiagos dokumentų rinkinys atitinka Direktyvos 91/414/EEB II priede išdėstytus duomenų ir informacijos reikalavimus. Pateiktas dokumentų rinkinys taip pat atitinka Direktyvos 91/414/EEB III priede išdėstytus reikalavimus vienam augalų apsaugos produktui, kurio sudėtyje yra atitinkamos veikliosios medžiagos. Remdamasis Direktyvos 91/414/EEB 6 straipsnio 2 dalies nuostatomis, pareiškėjas Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikė dokumentų rinkinį, kuris vėliau buvo perduotas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui.

Dokumentų rinkinys taip pat atitinka tos direktyvos III priede išdėstytus duomenų ir informacijos reikalavimus, susijusius su vienu augalų apsaugos produktu, kurio sudėtyje yra veikliosios medžiagos, atsižvelgiant į siūlomus to produkto naudojimo atvejus.

2 straipsnis

- (4) Šiuo sprendimu Bendrijos lygiu turėtų būti oficialiai patvirtinta, kad dokumentų rinkinys laikomas iš esmės atitinkančiu duomenų ir informacijos reikalavimus, nustatytus Direktyvos 91/414/EEB II priede, ir šios direktyvos III priede nustatytus reikalavimus bent vienam augalų

Ataskaitą rengianti valstybė narė toliau išsamiai nagrinėja 1 straipsnyje nurodytą dokumentų rinkinį, kuo greičiau ir ne vėliau kaip per vienerius metus nuo šio sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* praneša Komisijai apie tyrimų rezultatus ir teikia rekomendaciją įtraukti į Direktyvos 91/414/EEB I priedą 1 straipsnyje nurodytą veikliąją medžiagą bei nurodo visas įtraukimo sąlygas.

(¹) OL L 230, 1991 8 19, p. 1.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. rugsėjo 12 d.

Komisijos vardu
Androulla VASSILIOU
Komisijos narė

*PRIEDAS***Veiklioji medžiaga, kuriai taikomas šis sprendimas**

Bendrinis pavadinimas, CIPAC identifikavimo numeris	Pareiškėjas	Taikymo data	Ataskaitą rengianti valstybė narė
<i>Spinetoram</i> CIPAC Nr. 802	<i>Dow Agrosciences</i>	2007 m. spalio 17 d.	JK

IV

(Kiti aktai)

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

ELPA PRIEŽIŪROS TARNYBA

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 127/07/COL

2007 m. balandžio 18 d.

dėl Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu (Norvegija)

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA ⁽¹⁾,

ATSIŽVELGDAMA į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽²⁾, ypač į jo 61–63 straipsnius ir 26 protokolą,

ATSIŽVELGDAMA į ELPA valstybių susitarimą dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo ⁽³⁾, ypač į jo 24 straipsnį,

ATSIŽVELGDAMA į Priežiūros ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 ir 3 dalis ir II dalies 1, 4, 6 straipsnius, 7 straipsnio 3 dalį, 10, 13, 14, 16 ir 20 straipsnius ⁽⁴⁾,

ATSIŽVELGDAMA į Institucijos parengtas EEE susitarimo 61 ir 62 straipsnių taikymo ir aiškinimo gaires ⁽⁵⁾ ypač į jų 14 skyrių „Pagalba moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai“,

ATSIŽVELGDAMA į 2004 m. liepos 14 d. Institucijos sprendimą Nr. 195/04/COL dėl 3 protokolo II dalies 27 straipsnyje nurodytų įgyvendinimo nuostatų ⁽⁶⁾,

ATSIŽVELGDAMA į 1994 m. gruodžio 1 d. Institucijos sprendimą Nr. 217/94/COL dėl Norvegijai tinkamų priemonių, įskaitant pagalbos schemą „Pramoninių mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos (MTTV) programos“, pasiūlymo,

ATSIŽVELGDAMA į tai, kad 1994 m. gruodžio 19 d. raštu Norvegija pripažino siūlomas priemones,

ATSIŽVELGDAMA į 2006 m. kovo 8 d. Institucijos sprendimą Nr. 60/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu ⁽⁷⁾,

PAKVIETUSI suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas dėl šio sprendimo ir atsižvelgdama į jų pastabas,

kadangi:

I. FAKTAI

1. Procedūra

2002 m. kovo 5 d. raštu (dok. Nr. 02-1733-A) Institucija gavo skundą, kuriame teigiama, kad Norvegija per Norvegijos mokslinių tyrimų tarybą (toliau – NMTT) skyrė valstybės pagalbą įvairiems mokslinių tyrimų projektams, susijusiems su programinės įrangos *Turborouter* rengimu.

⁽¹⁾ Toliau – Institucija.

⁽²⁾ Toliau – EEE susitarimas.

⁽³⁾ Toliau – Priežiūros ir Teismo susitarimas.

⁽⁴⁾ Toliau – 3 protokolai.

⁽⁵⁾ Procedūrinės ir esminės taisyklės valstybės pagalbos srityje, EEE susitarimo 61 ir 62 straipsnių bei Priežiūros ir Teismo susitarimo 3 protokolo 1 straipsnio taikymo ir aiškinimo gairės, kurias 1994 m. sausio 19 d. priėmė ir išleido ELPA priežiūros institucija, paskelbta OL 1994 L 231, EEE priedas Nr. 32, 1994 9 3., Toliau – gairės.

⁽⁶⁾ Paskelbta OL L 139, 2006 5 25, p. 37 ir EEA priede Nr. 26, 2006 5 25, p. 1.

⁽⁷⁾ OL C 258, 2006 10 26, p. 42.

2002 m. balandžio 26 d. raštu (dok. Nr. 02-2605-D) Institucija paprašė Norvegijos valdžios institucijų pateikti informacijos. 2002 m. birželio 3 d. raštu (dok. Nr. 02-4177-A) Prekybos ir pramonės ministerija pateikė atsakymą, kuriame buvo pateiktos NMTT pastabos dėl vadinamojo *Turborouter* projekto.

Apsikeitusi įvairia korespondencija, 2006 m. kovo 8 d. raštu (įvykio Nr. 363353) ⁽⁸⁾ Institucija pranešė Norvegijos valdžios institucijoms, kad dėl Norvegijos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu, ji nusprendė pradėti Priežiūros ir Teismo susitarimo 3 protokolo 1 dalies 1 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą.

2006 m. balandžio 7 d. raštu Norvegijos valdžios institucijos pateikė pastabų dėl Institucijos sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą.

Institucijos sprendimas Nr. 60/06/COL pradėti procedūrą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir jo EEE priede ⁽⁹⁾. Institucija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas.

Institucija gavo vienos suinteresuotosios šalies pastabas. 2006 m. gruodžio 1 d. raštu (įvykio Nr. 400677) Institucija persiuntė šias pastabas Norvegijos valdžios institucijoms. 2007 m. sausio 8 d. Viešojo administravimo ir reformų ministerijos raštu (įvykio Nr. 405517), kuriuo buvo persiustas 2007 m. sausio 5 d. Švietimo ir mokslinių tyrimų ministerijos raštas, Norvegijos valdžios institucijos pateikė pastabų.

2. Keturi su programine įranga *Turborouter* susiję NMTT lėšomis remiami projektai

2.1. Projektų aprašymas

Toliau Institucija pateikia tik trumpą vertinamų projektų aprašymą. Išsamus kiekvieno iš jų aprašymas pateiktas Institucijos sprendime Nr. 60/06/COL ⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Daugiau informacijos apie įvairią Institucijos ir Norvegijos valdžios institucijų tarpusavio korespondenciją pateikta sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, Sprendimas Nr. 60/06/COL, paskelbta OL C 258, 2006 10 26, p. 42 ir EEE priede Nr. 53, 2006 10 26, p. 15.

⁽⁹⁾ Žr. 7 išnašą.

⁽¹⁰⁾ Žr. 7 išnašą.

2.1.1. **Projektas Nr. 40049 – Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje (pirmoji programinės įrangos *Turborouter* versija)**

Turborouter yra laivyno darbo tvarkos optimizavimo priemonė ⁽¹¹⁾, t. y. sprendimų, kokiems laivams skirti įvairius krovinius, priėmimo priemonė. Joje planuotojų žinios ir patirtis derinamos su kompiuterio skaičiavimo pajėgumais. *Turborouter* yra pagrįsta elektroniniais jūrų žemėlapiais, kuriuose galima pateikti grafikų informaciją, ir šioje sistemoje pateikiama informacija apie laivus, uostus, krovinius ir kt., automatiniai atstumų tarp uostų skaičiavimai, ataskaitos apie laivų buvimo vietą ir automatiškai atnaujinama informacija apie numatomą atvykimo laiką, sudėtinga laivyno darbo tvarkos optimizavimo ir grafikų vaizdinės pateikties programa arba neautomatiniam planavimui skirtas grafikų skaičiuotuvas.

Pirmoji bandomosios programinės įrangos *Turborouter* versija buvo parengta pirmaisiais mokslinių tyrimų metais pagal vieną iš Projekto Nr. 40049 „Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje“ antrinių projektų „Integruotų transporto ir logistikos grandžių planavimo ir veikimo metodai bei analizės priemonės“.

2.1.2. **Tolesnis programinės įrangos *Turborouter* plėtojimas**

Remiantis Norvegijos valdžios institucijų pateikta informacija, NMTT atrinko keletą su programinio paketo *Turborouter* rengimu susijusių projektų, kuriems turėjo būti skirta mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos parama.

2.1.2.1. Projektas Nr. 138811 – *AlgOpt*

Projekto tikslas ⁽¹²⁾ – parengti ir atlikti kelis praktinius algoritmus, skirtus apskaičiuoti, kaip geriausiai panaudoti laivyną, atsižvelgiant į krovinių pakrovimo išpareigojimus keletui klientų, krovinių pakrovimo ir iškrovimo paskirties uoste laiko reikalavimus, galimybes kiekvieno reiso metu vežti jungtinius krovinius, kuriuos sudaro nedideli piltinių krovinių kiekiai, taip pat į apribojimus, dėl kurių ne visi turimi laivai yra tinkami aptarnauti visus klientus visuose uostuose, bandymus. Algoritmai turėtų būti integruoti į programinės įrangos koncepciją, kuri teiktų vartotojams visiškos kontrolės galimybę ir galimybę nepaisyti taikant algoritmus gautų rekomendacijų.

Remiantis Norvegijos valdžios institucijų pateikta informacija, *AlgOpt* projektas buvo tik parengtinis tyrimas, kurio metu buvo nustatomi vartotojų reikalavimai ir nagrinėta sutarties partnerio – bendrovės *Beltship Management AS* – galimybė naudoti *Turborouter*.

⁽¹¹⁾ Toliau pateikta informacija yra paimta iš brošiūros „Laivyno darbo tvarkos optimizavimo programinė įranga *Turborouter*“, pateiktos *Marintek* tinklavietėje: <http://www.marintek.no>

⁽¹²⁾ Informacija paimta iš *Marintek* tinklavietės: <http://www.marintek.no>

2.1.2.2. Projektas Nr. 144265 – *Shiplog II*

Shiplog projektas daugiausia buvo skirtas vežimui jūra. Šiame projekte⁽¹³⁾ buvo numatyta panaudoti ankstesnio projekto, pavadinto *Shiplog* (kuriame nebuvo numatyta naudoti *Turborouter*), rezultatus, daugiausia dėmesio skiriant prekėms pristatyti „nuo durų iki durų“, kai svarbiausias aspektas – gabenimas jūra. Viena iš pagrindinių veiklos rūšių buvo susijusi su Transporto grandinės valdymo sistemos (angl. *Transport Chain Management System – TCMS*) ir *Turborouter* integravimu, o tam reikėjo apibrėžti sąsają ir parodyti, kaip bus keičiamasi informacija tarp *Turborouter* ir *TCMS* demonstracinės versijos. Šis projektas nepasiekė savo tikslo iš esmės todėl, kad nepavyko tinkamai integruoti *TCMS* ir *Turborouter*.

2.1.2.3. Projektas Nr. 144214 – Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka

Pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje mokslinių tyrimų projektas „Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka“ buvo skirtas patobulinto optimizavimo ir labai sudėtingų laivybos operacijų algoritmams rengti. Norvegijos institucijos paaiškino, kad algoritmų biblioteka labai priklauso nuo prekybos ir bendrovės ypatumų, todėl jos savininkas turi būti bendrovė ir ji neturi būti standartinio *Turborouter* programinio paketo dalis.

2.2. Keturių pagalbos teikimo atvejų ir Norvegijos pagalbos schemas, skirtos pramoninių mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos programoms, sąryšio aprašymas

Remiantis Norvegijos valdžios institucijų pateikta informacija, visais keturiais šiame sprendime nagrinėjama pagalbos teikimo atvejais pagalba buvo teikiama pagal pagalbos schemą „Pramoninių MTTV programos“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*).

Pagalbos schema „Pramoninių MTTV programos“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*), kurią administravo NMST, sukurta prieš įsigaliojant EEE susitarimui.

1994 m. gruodžio mėn. Institucija priėmė sprendimą dėl kelių prieš įsigaliojant EEE susitarimui Norvegijoje taikytų pagalbos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai schemų, tarp jų ir dėl pagalbos schemos „Pramoninių MTTV programa“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, byla Nr. 93–183). Šiame sprendime Institucija pasiūlė tinkamas priemones, kaip suderinti schemą su EEE susitarime nustatytomis valstybės pagalbos taisyklėmis⁽¹⁴⁾. Pirmiausia Institucija pasiūlė Norvegijai priimti išsamias nuostatas, kurios užtikrintų, kad pagalba būtų skiriama pagal Valstybės pagalbos gairių 14 skyriuje nustatytus reikalavimus.

⁽¹³⁾ Informacija paimta iš *Marintek* tinklavietės: <http://www.marintek.no>

⁽¹⁴⁾ 1994 m. gruodžio 1 d. ELPA Priežiūros institucijos sprendimas Nr. 217/94/COL. Sprendimas buvo skirtas šioms schemoms: „Pramoninių MTTV sutartys“ (byla 93–147) ir „Viešųjų MTTV sutartys“ (byla 93–182), kurias rėmė SND (Norvegijos pramonės ir regionų plėtros fondas), ir „Pramoninių MTTV projektai“ (byla 93–181) bei „Pramoninių MTTV programos“ (byla 93–183), kurias rėmė NMST.

Norvegija pripažino Institucijos 1994 m. gruodžio 19 d. raštu pasiūlytas tinkamas priemones. Tinkamų priemonių pripažinimas reiškė, kad pagalba pagal „Pramoninių MTTV programą“ bus teikiama pagal 1994 m. Institucijos priimtas MTTV gaires.

Pagalbą šiems projektams NMST skyrė pagal MTTV schemą „Pramoninių MTTV programa“.

3. Institucijos abejonės, išreikštos Sprendime Nr. 60/06/COL

2006 m. kovo 8 d. Institucija nusprendė pradėti Priežiūros ir Teismo susitarimo 3 protokolo II dalies 1 straipsnio 2 dalyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl NMST pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu (Sprendimas Nr. 60/06/COL). Sprendime pradėti procedūrą Institucija aprašė skundą, keturis su NMST lėšomis remiama programine įranga *Turborouter* susijusius projektus ir keturių pagalbos teikimo atvejų bei Norvegijos schemas „Pramoninių MTTV programos“ sąryšį.

Institucija atliko išsamų galiojančių teisės aktų, pagal kuriuos turėtų būti vertinami keturi susiję projektai, vertinimą⁽¹⁵⁾. Pripažinus Institucijos sprendime Nr. 217/94/COL pasiūlytas tinkamas priemones, bet kokia pagal „Pramoninių MTTV programą“ teikiama pagalba turėjo būti skiriama pagal 1994 m. MTTV gaires. Vadinas, iš esmės bet kokia pagal schemą „Pramoninių MTTV programos“ teikiama pagalba, neatitinkanti 1994 m. MTTV gairių, nepatektų į schemos taikymo sritį. Todėl tai būtų nauja individuali pagalba, apie ją turėtų būti atskirai pranešama Institucijai ir ji turėtų būti vertinama pagal suteikiant pagalbą galiojančias MTTV gaires.

Nurodydama priežastis, kodėl buvo pradėtas oficialus tyrimas, Institucija išreiškė keletą abejonių dėl to, ar parama susijusiems keturiems MTTV projektams buvo skirta pagal pagalbos schemą „Pramoninių MTTV programos“.

Institucijai kilo abejonių, ar vykdant šiuos projektus nebuvo pažengta toliau už taikomųjų arba pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje mokslinių tyrimų etapą, ir ar jais nesukurtas komercinis produktas. Bandomojo projekto, kurio nebūtų galima taikyti komerciniais tikslais, ir galutinio komercinio produkto skiriamoji riba svarstomu atveju atrodė labai neaiški, nes programinę įrangą reikia naujai pritaikyti kiekvienam naujam taikymo atvejui, kuris kiekvienam galutiniam vartotojui yra savitas. Institucijai kilo klausimas, kiek tolesnis programinės įrangos *Turborouter*, taikytinos galutinių vartotojų poreikius tenkinančioms taikomosioms programoms rengti, plėtojimas atitinka taikomųjų mokslinių tyrimų apibrėžimą.

⁽¹⁵⁾ Žr. Sprendimo Nr. 60/06/COL II.1 skirsnį, p. 11 ir toliau.

Remdamasi taikant procedūrą turima informacija, Institucija neturėjo galimybių įsitikinti, ar šie projektai buvo teisingai klasifikuoti, kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomoji veikla, ar, priešingai, jie buvo pernelyg artimi rinkai, kad atitiktų valstybės pagalbos teikimo reikalavimus.

Be to, Institucijai kilo abejonių dėl projektų finansavimo, pirmiausia dėl veiksmingo pagalbos projektams gavėjų nuosavų natūrinių išteklių panaudojimo.

Institucija, susipažinusi su skundo pateikėjo įrodymais, suabejojo, ar bendra projektų sąnaudų suma nebuvo dirbtinai padidinta, norint padengti pagalbos gavėjų veiklos sąnaudas, ir ar tikrosios projektų mokslinių tyrimų sąnaudos atitiko NMTT skirtas sumas.

Institucija susidarė nuomonę, kad *Marintek*, pirmąją programinės įrangos *Turborouter* versiją parengęs mokslinių tyrimų institutas, turėjo projektui vykdyti reikalingų mokslinių žinių ir techninės kompetencijos. Todėl atrodė protinga daryti prielaidą, kad daugelį darbų galėjo atlikti pačios *Marintek* darbuotojai. Iš esmės tai reikštų, kad dalyvaujančių laivybos bendrovių, kaip galutinių programinės įrangos vartotojų, darbuotojų dalyvavimas greičiausiai būtų susijęs su vartotojų poreikių nustatymu ir (arba) šiek tiek su bandymais. Bendra mokslinių tyrimų projekto sąnaudų suma, kurios kaip dalyvaujančių įmonių natūrinio indėlio nebūtų buvę galima priskirti mokslinių tyrimų sąnaudoms, būtų mažesnė, o pagalbos intensyvumas atitinkamai būtų didesnis.

Dėl šių priežasčių Institucija suabejojo, ar pagalba minėtiems projektams buvo skirta laikantis galiojančių MTTV gairių ir ar pagalbos gavėjai panaudojo pagalbą nepažeisdami pripažintų tinkamų priemonių, skirtų schemai „Pramoninių MTTV programos“.

4. Trečiųjų šalių pastabos

2006 m. lapkričio 24 d. Institucija gavo vienos suinteresuotosios šalies pastabas, kurios buvo daugiau bendro pobūdžio, o ne tiesiogiai susijusios su Institucijos abejonėmis, išreikštomis Sprendime Nr. 60/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu. Ši šalis pareiškė, kad Norvegijos mokslinių tyrimų taryba skyrė daug lėšų naujam projektui, pavadintam OPTIMAR⁽¹⁶⁾. Visą šį projektą 2005–2009 m. remia Norvegijos mokslinių tyrimų taryba. Pagal idėją šiam projektui vadovauja Norvegijos mokslo ir technologijų universiteto (toliau – NMTU) Trondheime Einamųjų mokslinių tyrimų fakultetas. Galutinis šio projekto tikslas – toliau plėtoti *Turborouter*, kad jis taptų komerciniu projektu, ir šis projektas jau įgyvendinamas.

Ši šalis pridūrė: „Prof. Marielle Christiansen (OPTIMAR projekto vadovė) Trondheime mano, kad bendrovėms labai sunku daly-

vauti šioje viešųjų mokslinių tyrimų programoje ir pasinaudoti jos rezultatų teikiamomis galimybėmis. Šia programa siekiama sudaryti Norvegijos bendrovėms palankesnes veiklos sąlygas, nes jie jau glaudžiai bendradarbiauja su SINTEF bei MARINTEK ir pasižadėjo dalytis mokslinių tyrimų rezultatais su minėtomis komercinėmis organizacijomis (SINTEF ir MARINTEK yra Trondheime įsikūrę institutai ir dėl įvairių priežasčių jie yra užmezgę glaudžius ryšius su technikos universitetu NMTU).“

Šios šalies nuomone, „*Turborouter* yra iš esmės bendro pobūdžio elementas, nes visi NMTU, Einamųjų mokslinių tyrimų fakulteto, *Marintek* ir SINTEF darbuotojai laiko *Turborouter* bendru tikslu.“

Ši šalis tvirtina, kad, tarpininkaujant NMTU, visos *Turborouter* rengiančios bendrovės kaip pagrindiniams moksliniams tyrimams skirtas lėšas šiuo metu gauna netgi didesnę valstybės pagalbą.

Paskutinė pastaba buvo tokia, kad nė viena *Turborouter* rengimui lėšų gavusi bendrovė iki šiol šios programinės įrangos nenaudojo, todėl, šios šalies nuomone, galima daryti išvadą, kad visos mokslinių tyrimų projektui skirtos lėšos yra tik šių bendrovių einamosios veiklos subsidijos.

5. Norvegijos valdžios institucijų pastabos

5.1. *Pastabos dėl Institucijos sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą*

5.1.1. *Viešojo administravimo ir reformų ministerijos pastabos*

2006 m. balandžio 7 d. raštu Viešojo administravimo ir reformų ministerija atkreipė dėmesį į oficialaus susirašinėjimo su Norvegijos valdžios institucijomis aprašymą, pateiktą Institucijos sprendime 60/06/COL. Be to, Norvegijos institucijos atkreipė dėmesį į 2002 m. spalio mėn. ir 2004 m. rugsėjo mėn. vykusius Institucijos ir Norvegijos valdžios institucijų susitikimus, be to, pridūrė, kad 2003 m. gegužės 22 d. buvo surengtas Institucijos ir Norvegijos valdžios institucijų susitikimas Briuselyje.

Norvegijos valdžios institucijos nurodė, kad Institucijos sprendime Nr. 60/06/COL neaprašyta, kaip pagalba *Turborouter* programos rengimui iškraipo konkurenciją EEE ir trečiųjų šalių rinkose. Jų nuomone, šis klausimas turėtų būti išaiškintas, nes vykdant *Turborouter* MTTV programą nepavyko pasiekti numatytų rezultatų. Nors Norvegijos valdžios institucijos pripažino, kad nematerialiosios mokslinės žinios, gautos įgyvendinant projektą, buvo perduotos kitiems MTTV projektams, jų nuomone, nėra akivaizdu, kad tai pakenkė konkurencijai vidaus arba trečiųjų šalių rinkose.

⁽¹⁶⁾ Žr. <http://www.iot.ntnu.no/optimar/>

Norvegijos institucijos ginčijo kai kuriuos skundo pateikėjo teiginiuose nurodytus faktus, kurie buvo pakartoti Institucijos sprendime, pirmiausia Sprendimo Nr. 60/06/COL 3 puslapio trečiame skirsnyje pateiktus teiginius ir pagrindžiančias skundo pateikėjo citatas.

Pirmiausia Norvegijos institucijoms kilo abejonių, kaip skundo pateikėjas galėjo klasifikuoti projektus kaip pernelyg artimus rinkai. Be to, jos suabejojo, kaip skundo pateikėjas galėjo teigti, kad MTTV rezultatai buvo išplatinti, jei *Marintek* negavo programos nuosavybės teisių. Galiausiai joms kilo abejonių dėl to, kaip skundo pateikėjas galėjo tvirtinti, kad dalyvaujančių bendrovių nuosavo kapitalo įnašai iš tikrųjų buvo mažesni, nei nurodyta paraiškos formoje. Remiantis NMTT, skundo pateikėjo prašymas gauti paraiškos formas ir MTTV paslaugų sutartis buvo atmestas profesinio konfidencialumo sumetimais. Dėl šių priežasčių Norvegijos valdžios institucijos manė, kad skundo pateikėjo teiginiai iš esmės yra nepagrįsti. Norvegijos valdžios institucijos pridūrė: „Skundo pateikėjo teiginiai, kad susijusių bendrovių nuosavo kapitalo įnašai buvo mažesni, nei nurodyta paraiškos formose, taip pat reiškia, jog šios įmonės yra kaltinamos netinkamu valstybės pagalbos panaudojimu. Dėl to taip pat kyla abejonių dėl *Turborouter* projektuose dalyvavusių bendrovių teisinio apibrėžtumo. Todėl šie skundo pateikėjo tvirtinimai turėtų būti aiškiai pagrįsti.“

5.1.2. Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pastabos

Prie minėto Viešojo administravimo ir reformų ministerijos rašto pridėtame rašte Norvegijos mokslinių tyrimų taryba (toliau – NMTT) pateikė pastabų dėl Institucijos sprendimo Nr. 60/06/COL. NMTT nurodė, kad ji persiuntė Institucijai visą turimą informaciją ir paaiškinimus, kurių buvo prašyta, įskaitant visų keturių projektų dokumentų, susijusių su *Turborouter* rengimu, remiant NMTT lėšomis, kopijas. Remiantis NMTT, susitikimuose ir korespondencijoje iki Norvegijos valdžios institucijų 2003 m. birželio 20 d. rašto (imtinai), vienintelis svarstytas klausimas buvo projektų klasifikavimo pagal pagalbos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai gaires teisingumas.

Dėl projektų aprašymo NMTT tvirtino, kad Institucijos sprendime 60/06/COL pateiktame projektų finansavimo aprašyme esančiose lentelėse pateikti skaičiai nevisiškai atitinka tekste pateiktus skaičius. Lėšas, kurias NMTT skyrė projektams, sudarė dvi dalys. Viena NMTT skirtų lėšų dalis iš tikrųjų buvo privačios lėšos, kurias skyrė Norvegijos laivų savininkų asociacija (NLSA), o likusią dalį sudarė valstybės lėšos. Padėtis aprašyta toliau pateiktoje lentelėje, kuri yra tokia pati, kokia buvo pateikta Institucijai 2003 m. balandžio 11 d. raštu. Dėl projekto Nr. 138811 *AlgOpt* nurodoma, kad Sprendime Nr. 60/06/COL esančioje lentelėje pateikiami tokie skaičiai, kokie jie buvo pradedant projektą. Įgyvendinant projektą, papildomai skirta 100 000 NOK, iš jų 25 000 NOK skyrė NMTT.

1 lentelė

NMTT remiami projektai, susiję su *Turborouter* rengimu

	Projektas Nr. 40049		Projektas Nr. 144265		Projektas Nr. 138811		Projektas Nr. 144214	
	Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje		Shiplog II		AlgOpt		Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Nuosavos lėšos	4 500	43	800	13	625	61	1 950	28
Kitos privačios lėšos	0	0	3 250	52	75	7	2 750	39
Kitos valstybės lėšos	0	0	0	0	0	0	0	0
NMTT programa MARITIM	6 000	57	2 150	35	325	32	2 300	33
iš jų NLSA	1 380	13	750	12	120	12	805	12
iš jų valstybės lėšos	4 620	44	1 400	23	205	20	1 495	21
Iš viso lėšų:	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Personalo ir netiesioginės išlaidos	8 700	83	800	13	545	53	4 100	59
Mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos paslaugų pirkimas	600	6	2 150	35	380	37	2 900	41

	Projektas Nr. 40049		Projektas Nr. 144265		Projektas Nr. 138811		Projektas Nr. 144214	
	Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje		Shiplog II		AlgOpt		Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka	
	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%	1 000 NOK	%
Įranga	450	4	100	2	0	0	0	0
Kitos veiklos sąnaudos	750	7	3 150	51	100	10	0	0
Iš viso sąnaudų	10 500	100	6 200	100	1 025	100	7 000	100
Sutarties partneris	Marintek		UECC		Beltship Management AS		Beltship Management AS	
Dalyviai	NMTU		Marintek		Marintek		Marintek	
			R.S. Platou Shipbrokers				Iver Ships AS	
			Iver Ships AS				Shipnet AS	
			LogIT AS				Laycon Solutions AS	
			Lorentsen & Stemoco AS					
			Astrup Fearnleys AS					
			DFDS Tollpost Globe					
			Shipnet AS					
			Wallenius Wilhelmsen					
			SINTEF Tele og data					
Projekto laikotarpis	1996 m. sausis–1998 m. gruodis		2001 m. sausis–2002 m. gruodis		2000 m. sausis–2000 m. spalvis		2001 m. sausis–2002 m. gruodis	

Dėl Institucijos pastabos Sprendime Nr. 60/06/COL, kurioje rašoma, jog neatrodo, kad NMTT būtų kontroliavusi, kaip nuosavi pagalbos gavėjų įnašai paskirstomi įvairioms veiklos rūšims ir ar jie naudojami veiksmingai, NMTT manė, kad jie anksčiau susirašinėdami su Institucija aprašė, kaip reikalavimus atitinkančios sąnaudos buvo kontroliuojamos prieš išmokant pagalbos sumas sutarties partneriui ir kaip buvo naudojami įvairūs įnašai ⁽¹⁷⁾.

Dėl projektų Nr. 138811 AlgOpt, Nr. 144265 Shiplog II ir Nr. 144214 „Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka“ klasifikavimo NMTT dar kartą pareiškė, kad visi trys projektai, pagal NMTT projektų vertinimo procedūras ir gaires atlikus išsamų projekto taikomųjų priemonių vertinimą, buvo klasifikuoti kaip pasirengimo veikti konkurencinėje aplinkoje taikomoji veikla. Šios procedūros ir gairės buvo taikomos norint užtikrinti,

kad pagal schemą „Pramoninių MTTV programos“ skiriama pagalba atitiktų Valstybės pagalbos gairių 14 skyriuje nustatytus reikalavimus.

NMTT paaiškino, kad taikoma NMTT veiklos vidaus kokybės užtikrinimo sistema. Ši sistema vadinama DOKSY. DOKSY sudaro išsamūs rekomendaciniai dokumentai, procedūros ir praktiniai metodai, kurių NMTT laikosi. Vienas iš šių dokumentų yra išlaikomiems projektams taikomos pagalbos intensyvumo nustatymo gairės. Šis vidaus dokumentas, DOKSY-5-6-1-4-IE, pavadintas *Støtteandel etter EØS-bestemmelser* (pagalbos intensyvumas pagal EEE taisyklės) atitinka Institucijos išleistas MTTV gaires. Šiame dokumente taikomos apibrėžtys ir atitinkamos pagalbos intensyvumo normos atitinka įvairių Institucijos išleistose MTTV gairėse nustatytų MTTV etapų apibrėžtis. Vertinant ir klasifikuojant visus NMTT pagalbą gaunančius projektus, remiamasi DOKSY gairėmis.

⁽¹⁷⁾ Visų pirma 2005 m. sausio 31 d. rašte, p. 4.

Po 1999 m., be DOKSY 5-6-1-4-IE, visi projektai buvo vertinami taikant kompiuterizuotą sistemą *Provis*. *Provis* aprašyta sistemoje *Doksy* Nr. 5-6-1-2-EE *Projektvurdering i Provis*. Pagal *Provis* sistemą kiekvienas projektas vertinamas pagal vienuolika skirtingų aspektų. Svarbiausi *Provis* sistemoje taikomi aspektai, susiję su mokslinių tyrimų klasifikavimo kategorijomis, yra aspektas Nr. 3 „Mokslinių tyrimų turinys“ ir aspektas Nr. 9 „Papildomumas“. Kiekvienam aspektui nustatyta keletas kriterijų arba charakteristikų, kuriuos taikant nustatoma, kiek projektas atitinka aspektus.

Doksy Nr. 5-6-1-2-IE aspekto Nr. 3 vertinimo gairių aprašyme pabrėžiama, kad „Mokslinių tyrimų turinys parodo, kiek naujų žinių gaunama įgyvendinus projektą“. Šis kriterijus yra tiesiogiai susijęs su MTTV gairėse pateiktu pramoninių mokslinių tyrimų aprašymu, kuriame reikalaujama, kad veikla „būtų siekiama gauti naujų žinių“.

Doksy Nr. 5-6-1-2-EE aspekto Nr. 9 vertinimo gairėse pateikiamas toks aprašymas: „Papildomumas parodo, kiek Mokslinių tyrimų tarybos parama lemia pastangų, veiksmų, rezultatų ir padarinių, kurių nebūtų, jei parama nebūtų teikiama.“ Šis kriterijus yra susijęs su MTTV gairių 14.7 punktu „Skatinamasis MTTV pagalbos poveikis“.

Tuo remdamasi, NMTT tvirtino, jog kadangi projektai buvo išsamiai įvertinti pagal NMTT projektų vertinimo procedūras ir gaires, neturėtų kilti abejonių dėl jų teisingo klasifikavimo. Pateikęs skundą ir Institucijai pradėjus parengtinį tyrimą, NMTT vėl apsvarstė šiuos projektus ir vis tiek nepakeitė savo pradinės nuomonės.

„2003 m. gegužės 22 d. Briuselyje įvykusiame susitikime buvo svarstomas tam tikrų su dviem projektais – Nr. 40049 ir Nr. 144214 – susijusių veiklos rūšių klasifikavimo klausimas. 2003 m. birželio 20 d. raštu, kuriame buvo pateiktos pastabos dėl šio susitikimo, mes tvirtinome, kad NMTT esminė nuomonė yra ta, kad visos pagal projektą Nr. 40049 vykdomos veiklos rūšys mažų mažiausiai galėtų būti klasifikuojamos kaip pramoniniai tyrimai, o visos pagal projektą Nr. 144214 vykdomos veiklos rūšys galėtų būti klasifikuojamos bent kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomoji veikla. Tačiau mes įrodėme Institucijai, kad visa projektams skirta pagalbos suma neviršijo leidžiamų ribų, nustatomų pagal svartinį vidurkį, kaip apibrėžta MTTV gairių 14.5.2 skirsnio 5 dalyje. Tai galioja net ir tuo atveju, jei ginčijamos veiklos rūšys nebūtų remiamos pagal projektą Nr. 14414. Panašūs motyvai ir skaičiavimai gali būti taikomi projektams Nr. 138811 ir Nr. 144265. Šiomis aplinkybėmis mes taip pat norėtume atkreipti dėmesį į tai, kad įgyvendinant visus tris projektus – Nr. 138811, 144214 ir 144265 – įmonės ir viešosios mokslinių tyrimų įstaigos (šiuo atveju –

Marintek) veiksmingai bendradarbiavo. Pagal MTTV gairių 14.5.3 skirsnio 5 dalies b punktą šioms veiklos rūšims, klasifikuojamoms kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomoji veikla, gali būti taikomas 35 % pagalbos intensyvumas. Be to, Institucija išreiškė abejones dėl projektų finansavimo ir pagalbos intensyvumo. Nedideli su projektu Nr. 138811 *AlgOpt* susijusių skaičių, pateiktų Sprendimo Nr. 60/06/COL 17 p. esančiose 1 ir 2 lentelėse, skirtumai jau paaiškinti 1.3 skirsnio a punkte. Teisingi skaičiai, įskaitant Norvegijos laivų savininkų asociacijos įnašą, pateikti tame šio rašto skirsnyje esančioje lentelėje“.

Nagrinėjant projektą Nr. 144265 *Shiplog II*, dėl Institucijos pastabos, kad NMTT skirta suma buvo lygi MTTV paslaugoms pirkti reikalingai sumai, NMTT įrodinėjo, jog tai nereiškia, kad vykdant mokslinių tyrimų ir taikomąją veiklą nebuvo naudojami privatūs į *Shiplog II* investuoti ištekliai: „Pramonės remiamuose projektuose, kuriuose gali pareikšti norą dalyvauti privačios bendrovės, mes paprastai skatiname privačių bendrovių ir viešųjų MTTV institucijų bendradarbiavimą. Norėdami paskatinti tokį bendradarbiavimą, mes, tam tikrais atvejais kviesdami teikti paraiškas dalyvauti pramonės remiamuose projektuose, galime nurodyti, kad paraiška bus vertinama palankiai, jei MTTV užsakovųjų paslaugų pirkimai iš mokslinių tyrimų institucijų (institūtų arba universitetų) bus ne mažesnės apimties, nei NMTT skiriama parama. Tokio reikalavimo taikymo tikslas – paskatinti privatųjį sektorių daugiau investuoti į MTTV paslaugų pirkimus iš mokslinių tyrimų institucijų. Būtent dėl šios priežasties lėšos, kurias skyrė NMTT, kai kuriuose projektuose tiksliai atitinka MTTV paslaugoms pirkti reikalingas sumas.“

Sprendime Nr. 60/06/COL Institucija teigė, kad neaišku, ar NMTT taikant šį reikalavimą pagalbos gavėjai neištraukė savo įprastų veiklos sąnaudų į MTTV sąnaudas. Todėl kilo abejonių, ar visas projekto sąnaudas rodantys skaičiai nebuvo padidinti tariamai norint gauti didesnę viešąją finansavimą. NMTT nuomone, nesuprantama, kaip NMTT reikalavimas, skatinantis pirkti MTTV paslaugas, galėtų lemti tokius padarinius.

2005 m. sausio 31 d. rašte Institucijai NMTT paaiškino įgyvendinant šiuos projektus galiojusią standartinę projektų sąnaudų registravimo dokumentuose procedūrą: „Įgyvendinant susijusius projektus, buvo reikalaujama, kad tris kartus per metus sutarties partneris pateiktų projekto sąnaudų kompensavimo ataskaitą (regnskapsreport), kurioje pateikiamas kontrolinis dalyvaujančių asmenų (vardai, pavardės) sąrašas, kiekvieno asmens dirbtų valandų skaičius ir valandos įkainis, įtraukiamas į projekto sąskaitą. Ataskaitą pasirašo už projektą atsakingas asmuo. Metų pabaigoje taip pat patikrinamos metinės sąskaitos ir jas pasirašo patvirtintas apskaitininkas. Apskaitą veda ne sutarties partnerio įmonėje dirbantis apskaitininkas. NMTT išmokos buvo atliekamos patvirtintus pateiktas sąskaitas.“

NMTT pranešė Institucijai, kad susisiekė su *United European Car Carriers (UECC)* ir *Jebsens (Beltship Management)* pakeitusi įmonė) ir paprašė, kad šie pateiktų papildomų dokumentų, susijusių su šių projektų sąnaudomis. Institucijai buvo persiųsti *Jebsens* 2006 m. kovo 17 d. ir *UECC* 2006 m. kovo 29 d. raštai. Tarp projekto Nr. 144265 *Shiplog II* sąnaudų kompensavimo ataskaitų, pateiktų *UECC* rašte, buvo pasirašytų sąnaudų ataskaitų, kurias pateikė kiti dalyvaujantys partneriai. Šios bendrovės neturi jokios bendrosios dirbtų valandų apskaitos sistemos, tai reiškia, kad šiems projektams skirtos valandos buvo įrašomos tik į sąnaudų kompensavimo ataskaitas, tris kartus per metus siunčiamas Norvegijos mokslinių tyrimų tarybai. Jokių papildomų dokumentų nėra. NMTT nuomone, tai reiškia, kad projektų sąnaudos turi būti vertinamos remiantis turimomis sąnaudų kompensavimo ataskaitomis.

Galiausiai NMTT nurodė, kad šios sąnaudų kompensavimo ataskaitos buvo parengtos pagal NMTT ataskaitų teikimo procedūras ir kad pagalbos gavėjai įvykdė visus įsipareigojimus, nustatytus pagalbos teikimo sutartyse. NMTT nuomone, „jei nėra aiškių paneigiančių įrodymų, nėra pagrindo manyti, kad pagalba buvo naudojama netinkamai.“

5.2. Pastabos dėl trečiųjų šalių pastabų

2007 m. sausio 8 d. Viešojo administravimo ir reformų ministerijos raštu (įvykio Nr. 405517), kuriuo buvo persiustas 2007 m. sausio 5 d. Švietimo ir mokslinių tyrimų ministerijos raštas, Norvegijos valdžios institucijos pateikė pastabų dėl trečiųjų šalių pastabų.

Norvegijos valdžios institucijų nuomone, pastabose dėl *OPTIMAR* projekto nepateikta jokios informacijos, kuri būtų susijusi su keturiais Institucijos sprendime Nr. 60/06/COL nagrinėjamais projektais. „Nors tai nėra aiškiai pasakyta, atrodo, kad, trečiųjų šalių nuomone, buvo teikiama neteisėta valstybės pagalba pagrindinių mokslinių tyrimų projektui, pavadintam „Jūrų transporto ir logistikos optimizavimas“ – *OPTIMAR*. Mūsų nuomone, taip nebuvo. Kaip paramą *OPTIMAR* projektui Trondheime įsikūręs Norvegijos mokslo ir technologijų universitetas (NMTU) gauna lėšų iš NMTT pagal projektą Nr. 1666S6. Keturiuose pradinuose projektuose dalyvavę pramonės sektoriaus partneriai šiame pagrindiniame mokslinių tyrimų projekte nedalyvauja.“

Dėl trečiųjų šalių teiginių, kad nė viena iš lėšas gavusių bendrovių nenaudoja *Turborouter*, NMTT mano, kad net jei taip ir būtų, tai neįrodo, jog, įgyvendinant keturis Institucijos sprendime Nr. 60/06/COL nagrinėjamus projektus, valstybės pagalba buvo naudojama neteisėtai. Viena iš labiausiai moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai būdingų savybių – rizikingumas. Kartais mokslinių tyrimų rezultatus galima pritaikyti tam tikroje veikloje arba panaudoti gaminant komercines prekes ar teikiant komercines paslaugas, tačiau kartais to padaryti neįmanoma.

II. ĮVERTINIMAS

1. Valstybės pagalbos buvimo faktas

1.1. *EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje apibrėžta valstybės pagalba*

EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje teigiama:

„Išskyrus tuos atvejus, kai šis Susitarimas nustato kitaip, EB valstybių narių, ELPA valstybių arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, remdama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su šiuo Susitarimu, kai ji daro įtaką Susitariančiųjų Šalių tarpusavio prekybai.“

Vadinasi, kad priemonė būtų laikoma valstybės pagalba, tam tikroms įmonėms turi būti sudarytos išskirtinės sąlygos, jos turi būti sudarytos iš valstybės išteklių, tai turi iškraipyti konkurenciją ir pakenkti *EEE* susitarimo šalių tarpusavio prekybai.

Sprendime Nr. 60/06/COL pateiktame įvertinime Institucija jau padarė išvadą, kad pagalba, kurią NMTT skyrė projektams, susijusiems su svarstomos programinės įrangos *Turborouter* rengimu, yra valstybės pagalba. Šiuo klausimu reikėtų žiūrėti šio sprendimo II.2 punktą. Trečiosios šalys arba Norvegijos valdžios institucijos šio įvertinimo neginčijo. Todėl Institucija laikosi savo nuomonės, kad pagalba buvo valstybės pagalba.

1.2. *Taikomi teisės aktai*

Sprendime Nr. 60/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu, Institucija išsamiai paaiškino, kokie teisės aktai turėtų būti taikomi vertinant keturis su tyrimu susijusius projektus. Norėdama, kad toliau pateiktas įvertinimas būtų suprantamas, Institucija toliau glaustai apibūdina teisinę aplinką⁽¹⁸⁾.

Keturiems šiame sprendime įvertintiems projektams pagal „Pramoninių MTTV programą“ (*brukerstyrte forskningsprogrammer*, byla Nr. 93–183) buvo skirta pagalba moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai. „Pramoninių MTTV programa“ buvo taikoma dar iki 1994 m. 1994 m. gruodžio mėn. Sprendime Nr. 217/94/COL Institucija įvertino „Pramoninių MTTV programą“ ir pasiūlė tinkamas priemones, reikalaujama, kad pagalba būtų skiriama pagal Valstybės pagalbos gairių 14 skyriuje nustatytus reikalavimus.

⁽¹⁸⁾ Išsamesnė informacija pateikta Sprendimo Nr. 60/06/COL II skirnyje, p. 11.

Tai, kad Norvegijos valdžios institucijos pripažino pasiūlytas tinkamas priemones, reiškė, jog nuo to laiko bet kokia pagalba pagal „Pramoninių MTTV programą“ turėjo būti teikiama pagal MTTV taisykles, galiojusias tuo metu, kai buvo priimtas Institucijos sprendimas Nr. 217/94/COL, t. y. pagal 1994 m. MTTV gaires (19).

1.3. Projektų vertinimas pagal pagalbos schemą „Pramoninių MTTV programos“

Institucija, pradėdama oficialų tyrimą, Sprendime Nr. 60/06/COL nusprendė, kad keturiems projektams pagal „Pramoninių MTTV programą“ buvo suteikta MTTV pagalba. Ši programa buvo taikoma dar iki 1994 m. 1994 m. priėmus naujas MTTV gaires, bet kokia nuo to laiko pagal MTTV schemą skiriama pagalba turėjo būti teikiama pagal naujas taisykles. Taigi, Institucija nusprendė, kad iš esmės bet kokia pagal schemą „Pramoninių MTTV programos“ teikiama pagalba, neatitinkanti 1994 m. MTTV gairių, nepatektų į schemas taikymo sritį. Todėl priemonė būtų nauja individuali pagalba, ir apie tokią pagalbą turėtų būti atskirai pranešta Institucijai.

Toliau Institucija įvertins, ar schema „Pramoninės MTTV programos“ keturiems konkrečioms projektams, kurie, kaip nustatyta, yra susiję su programinės įrangos *Turborouter* rengimu, buvo taikoma laikantis EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkto ir remiantis 1994 m. MTTV gairių nuostatomis.

1.3.1. Projektas Nr. 40049 – Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje (pirmoji programinės įrangos *Turborouter* versija)

Įgyvendinant vieną iš projekto Nr. 40049 „Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje kaip pramoninis mokslinis tyrimas“ antrinių projektų, buvo parengta pirmoji programinės įrangos *Turborouter* versija. NMTT klasifikavo visą projektą Nr. 40049 „Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje kaip pramoninis mokslinis tyrimas“ kaip vieną projektą.

Pagrindinis pramoninis mokslinis tyrimas 1994 m. MTTV gairių 14.1 skirsnio 2 dalyje apibrėžtas kaip „originalus teorinis arba eksperimentinis darbas, kurio tikslas – naujai arba geriau įsisavinti mokslo ir inžinerijos dėsnius, kuriuos būtų galima pritaikyti pramonės sektoriuje arba tam tikros įmonės veikloje“.

Nors *Turborouter* tapo komercine programinės įrangos priemone, Institucija mano, kad projekto Nr. 40049, kurį įgyvendinant

(19) 1994 m. sausio mėn. Institucija priėmė Sprendimą Nr. 4/94/COL dėl procedūrinių ir esminių taisyklių valstybės pagalbos srityje priėmimo ir išleidimo (EEE susitarimo 61 ir 62 straipsnių bei 3 protokolo 1 straipsnio taikymo ir aiškinimo gairės). Jų 14 skyriuje nagrinėjama pagalba moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai, ir šis skyrius iš esmės atitiko Bendrijos teisės aktus, taikomus pagalbai moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai. Šis sprendimas buvo paskelbtas *Oficialiajame leidinyje* L 231, 1994 9 3, p. 1–84 ir EEE priede Nr. 32, 1994 9 3, p. 1.

parengta pirmoji programinės įrangos *Turborouter* versija, antriniam projektui „Integruotų transporto ir logistikos grandžių planavimo ir veikimo metodai ir analizės priemonės“ skirtos NMTT lėšos buvo susijusios su tam tikru MTTV etapu, atitinkančiu pramoninio mokslinio tyrimo reikalavimus, kaip apibrėžta 1994 m. MTTV gairėse. Kaip Institucija pažymėjo Sprendime Nr. 60/06/COL, kadangi pirmoji programinės įrangos versija buvo parengta pirmajame antrinio projekto etape dar 1996 m. pradžioje, programinė įranga buvo ne tik toliau tobulinama, bet ir parduodama. Tačiau panašu, kad projektui Nr. 40049, kurį įgyvendinus kaip vieną iš daugelio, buvo parengta pirmoji programinės įrangos *Turborouter* versija, skirtos pagalbos, remiantis šiuo faktu, artimumo rinkai požiūriu negalima laikyti viršijančia pramoninio mokslinio tyrimo etapo, kaip klasifikavo NMTT, ribas. Institucija neturi pagrindo abejoti NMTT vertinimu, kad įgyvendinant antrinį projektą „Integruotų transporto ir logistikos grandžių planavimo ir veikimo metodai ir analizės priemonės“ buvo naujai arba geriau perprasti mokslo ir inžinerijos dėsniai, kuriuos būtų galima pritaikyti pramonės sektoriuje, ir kad tai būtų pramoninis mokslinis tyrimas, kaip apibrėžta 1994 m. MTTV gairėse.

Kaip pramoniniam moksliniam tyrimui, projektui Nr. 40049 NMTT skyrė pagalbą, kurios suma sudarė 43,8 % projekto sąnaudų. Toks pagalbos intensyvumas yra mažesnis už didžiausią leidžiamą intensyvumą, nustatytą gairėse, pagal kurias „pagrindinių mokslinių tyrimų pagalbos lygis neturėtų būti didesnis kaip 50 % visų projekto arba programos sąnaudų.“

Pagalbos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai intensyvumui apskaičiuoti 1994 m. MTTV gairių 14.5.1 skirsnyje numatytos šios pagalbos reikalavimus atitinkančios sąnaudos:

„— personalo sąnaudos (mokslininkai, laborantai, kiti pagalbniejai darbuotojai), apskaičiuojamos kaip visa projektui įgyvendinti reikalinga suma;

— kitos einamosios sąnaudos, apskaičiuojamos tokiu pat būdu (medžiagos, techniniai ištekčiai ir kt.);

— instrumentai ir įranga, žemė ir pastatai;

— konsultavimo ir panašios paslaugos, įskaitant užsakomus mokslinius tyrimus, perkamas žinias, patentus ir kt.;

— papildomos pridėtinės sąnaudos, tiesiogiai susijusios su remiamo MTTV projekto arba programos įgyvendinimu.“

Remiantis Norvegijos valdžios institucijų pateikta informacija, projekto sąnaudoms, į kurias atsižvelgiant buvo priimtas sprendimas dėl pagalbos skyrimo, buvo taikomas 1994 m. MTTV gairėse pateiktas pagalbos reikalavimus atitinkančių sąnaudų apibrėžimas. *Retningslinjer for Norges Forskningsråds behandling av brukerstyrte og næringsrettede prosjekter* 3 skirsnyje yra nurodytos sąnaudos, kurias NMTT, vertindama pagalbos mokslinių tyrimų ir taikomajai veiklai skyrimo galimybes, galėtų laikyti atitinkančiomis pagalbos teikimo reikalavimus. Į šias sąnaudas įtrauktos personalo sąnaudos (NMTT darbuotojų, t. y. su projektu susijusių ir projektui įgyvendinti reikalingų mokslininkų, laborantų ir asistentų darbo užmokesčio ir socialinės sąnaudos), MTTV paslaugų pirkimas (konsultavimo ir panašios paslaugos), veiklos sąnaudos (įskaitant medžiagų sąnaudas ir kitas tiesiogiai su projektu susijusias ir jam užbaigti reikalingas veiklos sąnaudas) ir įranga bei instrumentai, jei jie naudojami tik moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai. Taigi, Institucija mano, kad pagalbos reikalavimus atitinkančių sąnaudų aprašymas atitinka 1994 m. MTTV gairėse pateiktą apibrėžtį.

Projektą vykdė tik *Marintek* mokslinių tyrimų institutas, ir šiame MTTV etape privačios įmonės nedalyvavo ir nebendradarbiavo.

Kaip jau minėta sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą, laikantis 1994 m. MTTV gairių ir pagalbos schemos „Pramoninių MTTV programos“ nuostatų, nebuvo pasirašyta jokių išipareigojimų platinti mokslinio tyrimo rezultatus. Taigi, net jei skundo pateikėjo teiginiai, kad mokslinio tyrimo rezultatas nebuvo išplatintas ir kad *Marintek* mokslinių tyrimų institutas gavo nuosavybės teisę parduoti programą, buvo teisingi, tai neprieštarauja skiriant pagalbą galiojusioms MTTV gairių nuostatoms.

Dėl šių priežasčių Institucija mano, kad pagalba projektui Nr. 40049 buvo skirta pagal schemą „Pramoninių MTTV programos“ su pakeitimais, padarytais remiantis Institucijos 1994 m. MTTV gairių 14 skyriumi. Todėl pagalba buvo suteikta pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą.

1.3.2. *Su tolesniu programinės įrangos Turborouter naudojimu susiję projektai*

1.3.2.1. Institucijos abejonės, išreikštos Sprendime Nr. 60/06/COL

2000 m. NMTT leido skirti pagalbą moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai trimis su programinės įrangos *Turborouter* naudojimu ir tolesniu plėtojimu susijusiems MTTV projektams: projektui Nr. 138811 *AlgOpt*, projektui Nr. 144265 *Shiplog II* ir projektui Nr. 144214 „*Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka*“.

Sprendime Nr. 60/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą Institucija suabejojo, ar MTTV projektai buvo teisingai klasifikuojami kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje moksliniai tyrimai ir ar atskiros kiekvieno projekto dalys teisingai klasifikuojamos kiekvienoje mokslinių tyrimų kategorijoje. Be to, Institucija suabejojo, ar buvo laikomasi nustatyto pagalbos intensyvumo ir ar projektai buvo finansuojami laikantis 1994 m. MTTV gairių nuostatų ir EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkto. Institucijai kilo abejonių, ar finansiniai privačių dalyvių įnašai, daugiausia natūra, tikrai atitiko su MTTV projektais susijusių dirbtų valandų skaičių ir, priešingai, ar nebuvo įtrauktos susijusių įmonių veiklos sąnaudos.

1.3.2.2. Taikomos MTTV gairių nuostatos

NMTT visus tris projektus klasifikavo kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomąją veiklą. 1994 m. MTTV gairių 14.1 skirsnio 2 dalyje išskirtos trys mokslinių tyrimų kategorijos: fundamentiniai, pagrindiniai pramoniniai ir taikomieji moksliniai tyrimai bei taikomoji veikla. Taikomieji moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla atitiko pasirengimo veikti konkurencinėje aplinkoje mokslinių tyrimų sąvoką, taikytą nuo 1996 m. MTTV gairių priėmimo. Pagal šią nuostatą taikomieji moksliniai tyrimai „apima tyrimus arba eksperimentinius darbus, atliekamus remiantis pagrindinių mokslinių tyrimų rezultatais, siekiant įgyti naujų žinių ir padėti pasiekti konkrečius praktinius tikslus, pvz., sukurti naujus gaminius, gamybos procesus arba paslaugas. Dažniausiai galima sakyti, kad tai baigiasi pirmojo prototipo sukūrimu.“ Laikoma, kad taikomoji veikla apima „darbus, atliekamus remiantis taikomaisiais moksliniais tyrimais, siekiant sukurti naujus arba iš esmės patobulintus produktus, gamybos procesus arba paslaugas, tačiau neįtraukiant jų naudojimo pramonėje arba komerciniams tikslais.“

1994 m. MTTV gairių 14.4 skirsnyje nustatytas leidžiamas pagalbos intensyvumas. „Kiekvienu konkrečiu atveju pagalbos intensyvumo priimtumą vertina ELPA Priežiūros institucija. Vertinant atsižvelgiama į projekto arba programos pobūdį, susijusių techninę ir finansinę riziką, bendruosius politinius motyvus, susijusius su Europos pramonės konkurencingumu, taip pat į konkurencijos iškraipymo ir pakenkimo EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai riziką. Atlikusi bendrąjį šių rizikos rūšių įvertinimą, ELPA Priežiūros institucija nusprendžia, ar pagrindiniams moksliniams tyrimams gali būti taikomas didesnis pagalbos lygis nei taikomųjų mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos rūšims, kurios yra glaudžiau susijusios su MTTV rezultaty taikymu rinkoje ir, jei pagalba skiriama, gali labiau iškraipyti konkurenciją ir prekybą.“ Atsižvelgiant į šiuos veiksnius, 1994 m. MTTV gairėse teigiama, kad pagalbos pagrindiniams pramoniniams moksliniams tyrimams lygis neturėtų būti didesnis kaip 50 % visų projekto sąnaudų, ir manoma, kad kuo veikla, kuriai skiriama pagalba, labiau priartėja prie rinkos, tuo pagalbos lygis turėtų būti mažesnis. Tik 1996 m. MTTV gairėse nustatyta, kad leidžiamas bendras pagalbos pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomajai veiklai intensyvumas yra 25 % pagalbos reikalavimus atitinkančių sąnaudų.

1.3.2.3. Vertinimas, ar pagalba buvo skirta laikantis MTTV gairių ir ar pagalba buvo naudojama netinkamai

a) Pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomosios veiklos klasifikavimas

Kaip jau pirmiau minėta ir išsamiai paaiškinta Sprendime Nr. 60/06/COL, Institucija suabejojo, ar projektas Nr. 138811 *AlgOpt*, projektas Nr. 144265 *Shiplog II* ir projektas Nr. 144214 „*Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka*“ buvo teisingai klasifikuojami kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje taikomoji veikla.

Sprendime Nr. 60/06/COL Institucija pareiškė abejojanti, ar įgyvendinant tokio pobūdžio informacinių technologijų projektus, pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje etapo produktas skiriasi nuo galutinio komercinio produkto. Norvegijos valdžios institucijos neišaiškino, koks turėtų būti skirtumas. Tačiau jos pabrėžė, kad projektai buvo klasifikuojami remiantis išsamiumi projektų vertinimu pagal NMTT taikomas projektų vertinimo procedūras ir gaires. Remiantis pateikta informacija, į šias gaires įtrauktos Institucijos išleistų MTTV gairių nuostatos.

NMTT paaiškino, kad taikoma NMTT veiklos vidaus kokybės užtikrinimo sistema DOKSY. DOKSY sudaro išsamūs rekomendaciniai dokumentai, procedūros ir praktiniai metodai, kurių NMTT laikosi. Vienas iš šių dokumentų yra atrinktiems projektams taikomos pagalbos intensyvumo nustatymo gairės. Šis vidaus dokumentas, DOKSY-5-6-1-4-IE, pavadintas *Støtteandel etter EØS-bestemmelser* (pagalbos intensyvumas pagal EEE taisykles), atitinka Institucijos MTTV gaires. Šiame dokumente taikomos apibrėžtys ir atitinkamos pagalbos intensyvumo normos atitinka įvairių Institucijos išleistose MTTV gairėse nustatytų MTTV etapų apibrėžtis. Vertinant ir klasifikuojant visus NMTT pagalbą gaunančius projektus, remiamasi DOKSY gairėmis.

Nuo 1999 m. visi projektai buvo vertinami ne tik pagal DOKSY 5-6-1-4-IE, bet ir taikant kompiuterizuotą sistemą *Provis*, aprašytą Doksy Nr. 5-6-1-2-EE *Prosjektvurdering i Provis*. Laikantis *Provis* nuostatų, kiekvienas projektas vertinamas pagal vienuolia skirtųjų aspektų⁽²⁰⁾. *Provis* sistemoje numatyta, kad, vertinant pagal kiekvieną aspektą, taikomi įvairūs kriterijai arba charakteristikos, apibūdinančios, kiek projektas atitinka aspektus. Vienas

⁽²⁰⁾ Projektų vertinimo pagal *Provis* gairėse atsižvelgiama į įvairius aspektus: i) į bendrą projekto kokybę; ii) į projekto įvertinimą remiantis tokiais svarbiais kriterijais kaip inovacijų lygis, mokslinių tyrimų lygis ir turinys, tarptautinė orientacija, vertingumas verslo požiūriu, socialinis ir ekonominis poveikis, rizika; iii) į paramos poveikį; iv) į svarbą programos ir kompetencijos srities požiūriu; v) į pagalbos reikalavimų atitiktį.

svarbiausių su mokslinių tyrimų kategorijų klasifikavimu susijusių aspektų yra mokslinių tyrimų turinys.

Doksy Nr. 5-6-1-2-IE mokslinių tyrimų turinio vertinimo gairių aprašyme pabrėžiama, kad „mokslinių tyrimų turinys parodo, kiek naujų žinių gaunama įgyvendinus projektą“. Remiantis NMTT pateikta informacija, šis kriterijus yra tiesiogiai susijęs su MTTV gairėse pateiktu aprašymu, kuriame reikalaujama, kad veikla „būtų siekiama gauti naujų žinių“.

NMTT pranešė Institucijai, kad projektai buvo išsamiai įvertinti pagal NMTT projektų vertinimo procedūras ir gaires, tiksliau – laikantis Doksy ir *Provis* vidaus dokumentuose nustatytų reikalavimų, atitinkančių MTTV gaires.

Remdamasi iki oficialios tyrimo procedūros pradžios ir vykdant šią procedūrą pateikta informacija, Institucija negalėjo padaryti išvados, jog projektai buvo valdomi ar vertinami netinkamai. Neturėdama tokiai išvadai padaryti reikiamų įrodymų ir atsižvelgdama į pirmiau aprašytą NMTT darbo tvarką bei jos profesionalių darbuotojų kompetenciją, Institucija neturi pagrindo daryti išvadą, kad NMTT neteisingai įvertino projektus kaip pasirengimo veikti konkurencinėje veikloje mokslinius tyrimus.

b) Pagalbą gaunančių įmonių dalyvavimas ir pagalbos intensyvumas

Kaip jau minėta šio sprendimo 4.1.2 skirsnyje, Norvegijos valdžios institucijos išaiškino su projektų finansavimu susijusius skaičius.

Sprendime Nr. 60/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą Institucija išreiškė abejones dėl mokslinių tyrimų projekte dalyvaujančių įmonių. Jos nuomone, būtų protinga manyti, kad *Marintek* mokslinių tyrimų institutas galėjo atlikti didžiąją darbų dalį, panaudodamas savo darbuotojus, o tai reikštų, kad dalyvaujančių laivyno bendrovių, kaip galutinių programinės įrangos vartotojų, darbuotojų dalyvavimas greičiausiai būtų susijęs su vartotojų poreikių nustatymu ir (arba) šiek tiek su bandymais. Todėl Institucijai kilo abejonių, ar visas projekto sąnaudas rodantys skaičiai nebuvo padidinti tariamai norint gauti didesnę finansavimą.

Norvegijos valdžios institucijos pateikė Institucijai sąnaudų kompensavimo ataskaitų, kurias dalyvaujančios įmonės tris kartus per metus turėjo teikti NMTT ir kuriose buvo išsamiai nurodomos projekto sąnaudos, įskaitant dalyvaujančių asmenų kontrolinį sąrašą, kiekvieno asmens dirbtų valandų skaičių ir į projekto sąskaitą įtraukiamą valandos įkainį, kopijas. Remiantis Norvegijos valdžios institucijų pateiktais paaiškinimais, šias ataskaitas pasirašo už projektą atsakingas asmuo, taip pat metų pabaigoje jas patikrina ir pasirašo patvirtintas apskaitininkas. Institucija neturi pagrindo abejoti šių ataskaitų, pagal kurias pagalbą gaunančioms įmonėms buvo skirtos MTTV pagalbos sumos, teisingumu.

Nors apskritai būtų galima įrodinėti, kad mokslinių tyrimų plėtojimo metu būtų pageidautina įdiegti tam tikras šių sąnaudų ataskaitų tikslumui tikrinti skirtas kontrolės priemones, Institucija mano, kad NMTT tinkamai taikė 1994 m. MTTV gairių nuostatas, pagal kurias nereikalujama atlikti kokių nors papildomų patikrų.

1.4. Išvada

Remdamasi pirmiau pateiktu įvertinimu, Institucija mano, kad pagalba pirmiau minėtiems NMTT projektams buvo skirta laikantis galiojančių pagalbos schemos „Pramoninės MTTV programos“ nuostatų, atitinkančių galiojančias MTTV gaires. Šios oficialios tyrimo procedūros metu Institucija negalėjo nustatyti, kad MTTV pagalbos projektui Nr. 40049 „Strateginė veikla jūrų transporto ir logistikos srityje“, projektui Nr. 138811 AlgOpt, projektui Nr. 144265 Shiplog II ir projektui Nr. 144214 „Laivyno darbo tvarkos optimizavimo biblioteka“ gavėjai naudojo pagalbą nesilaikydami schemos arba EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkto.

Kadangi pagalba projektams buvo skirta pagal schemą „Pramoninių MTTV programos“ ir tai nebuvo individuali pagalba, nėra

reikalo vertinti, ar pagalba būtų atitikusi reikalavimus, jei ji būtų teikta ne pagal schemą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

ELPA Priežiūros institucija nusprendė baigti pagal Priežiūros ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 dalį taikytą oficialią tyrimo procedūrą dėl Norvegijos mokslinių tyrimų tarybos pagalbos, skirtos moksliniams tyrimams ir taikomajai veiklai bei susijusios su programinės įrangos *Turborouter* rengimu, nes ši pagalba buvo suteikta laikantis galiojančios pagalbos schemos „Pramoninių MTTV programos“ ir pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą bei Valstybės pagalbos mokslinimas tyrimams ir taikomajai veiklai gaires.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Norvegijos Karalystei.

3 straipsnis

Tik tekstas anglų kalba yra autentiškas.

Priimta Briuselyje, 2007 m. balandžio 18 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Bjørn T. GRYDELAND
Pirmininkas

Kurt JÄGER
Kolegijos narys

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 155/07/COL

2007 m. gegužės 3 d.

dėl valstybės pagalbos, teikiamos pagal Norvegijos pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo įstatymo 3 straipsnį (Norvegija)

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA ⁽¹⁾,

kadangi:

ATSIŽVELGDAMA į Europos ekonominės erdvės susitarimą ⁽²⁾, ypač į jo 61–63 straipsnius ir 26 protokolą,

ATSIŽVELGDAMA į ELPA valstybių susitarimą dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo ⁽³⁾, ypač į jo 24 straipsnį,

ATSIŽVELGDAMA į Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 2 dalį ir II dalies 4 straipsnio 4 dalį, 6 straipsnį, 7 straipsnio 5 dalį, 10 ir 14 straipsnius,

ATSIŽVELGDAMA į Institucijos gaires ⁽⁴⁾ dėl EEE susitarimo 61 ir 62 straipsnių taikymo bei aiškinimo,

ATSIŽVELGDAMA į 2004 m. liepos 14 d. Institucijos sprendimą dėl įgyvendinimo nuostatų, nurodytų Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo II dalies 27 straipsnyje,

ATSIŽVELGDAMA į 2006 m. liepos 19 d. Institucijos sprendimą Nr. 225/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl Norvegijos pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo įstatymo 3 straipsnio ⁽⁵⁾,

PAKVIETUSI Norvegiją ir suinteresuotąsias šalis teikti pastabas dėl šio sprendimo ir atsižvelgdama į Norvegijos valdžios institucijų pastabas,

⁽¹⁾ Toliau – Institucija.

⁽²⁾ Toliau – EEE susitarimas.

⁽³⁾ Toliau – Susitarimas dėl Institucijos ir Teismo.

⁽⁴⁾ EEE susitarimo 61 ir 62 straipsnių bei Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo 1 straipsnio taikymo ir aiškinimo gairės, kurias ELPA priežiūros institucija priėmė ir išleido 1994 m. sausio 19 d. Gairės paskelbtos OL L 231, 1994 9 3, EEE priedai Nr. 32. Paskutiniai gairių pakeitimai atlikti 2007 m. vasario 7 d. Toliau – Valsybės pagalbos gairės.

⁽⁵⁾ Paskelbta OL C 305, 2006 12 14 ir EEE priede Nr. 62, 2006 12 14, p. 1.

I. FAKTAI

1. Procedūra

2003 m. spalio 16 d. raštu Institucija gavo skundą, kuriame teigiama, kad tam tikrų rūšių mokyklos, kurios teikia specializuotas mokymo paslaugas jūrų sektoriui ir konkuruoja su skundą pateikiusiu subjektu, gauna valstybės pagalbą Norvegijos PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnyje numatytų pirkimo PVM kompensacijų forma ⁽⁶⁾. Savivaldybei priklausančioms mokykloms, teikiančioms tam tikras mokymo paslaugas, kurioms netaikomas PVM, ir konkuruojančioms su kitomis įmonėmis, kompensuojamas pirkimo PVM, sumokėtas perkant su šių mokyklų teikiamomis komercinėmis paslaugomis susijusias prekes ir paslaugas, o privatiems konkurentams teisė į tokias kompensacijas nesuteikiama. Šį raštą Institucija gavo ir įregistravo 2003 m. spalio 20 d. (*Dok. Nr. 03-7325 A*).

Pasikeitusi įvairia korespondencija ⁽⁷⁾, 2006 m. liepos 19 d. raštu (įvykio Nr. 363440) Institucija pranešė Norvegijos valdžios institucijoms, kad Sprendimu Nr. 225/06/COL nutarė pradėti Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo II dalies 4 straipsnyje numatytą oficialią tyrimo procedūrą dėl Norvegijos pridėtinės vertės mokesčio (PVM) kompensavimo įstatymo 3 straipsnio.

2006 m. rugsėjo 18 d. raštu (įvykio Nr. 388922) Norvegijos valdžios institucijos pateikė pastabas dėl šio sprendimo.

Institucijos sprendimas Nr. 225/06/COL buvo paskelbtas 2006 m. gruodžio 14 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* C 305 ir tos pačios dienos EEE priede Nr. 62. Po paskelbimo iš trečiųjų šalių daugiau pastabų negauta.

2. Norvegijos teisinė PVM ir PVM kompensavimo sistema

PVM kompensavimo įstatymas įsigaliojo 2004 m. sausio 1 d., juo siekiama sumažinti konkurencijos iškraipymą dėl PVM įstatymo taikymo.

⁽⁶⁾ 2003 m. gruodžio 12 d. įstatymas Nr. 108 dėl PVM kompensavimo vietos ir regioninės valdžios institucijoms (*Lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv*). Toliau – PVM kompensavimo įstatymas.

⁽⁷⁾ Daugiau informacijos rasite Institucijos sprendime Nr. 225/06/COL, paskelbtame OL C 305, 2006 12 14.

PVM yra vartojimo mokestis, taikomas kaip tiksliai proporcinga tiekiamų prekių ir paslaugų kainos dalis, neatsižvelgiant į sandorių, atliekamų gamybos ir paskirstymo eigos metu, skaičių, kol šiuo mokesčiu galiausiai apmokestinamas galutinis vartotojas.

Pagrindinis principas yra tas, kad prekyba arba verslu užsiimantis ir PVM mokėtoju privalantis registruotis asmuo (toliau – apmokestinamasis asmuo) skaičiuoja ir moka mokestį nuo pajamų už parduotas prekes ir paslaugas, kurioms taikomas PVM įstatymas⁽¹⁾, ir gali iš pardavimo mokesčio, kuriuo apmokestinamos pajamos už parduotas prekes ir suteiktas paslaugas, atskaityti pirkimo mokestį, sumokėtą perkant įmonėje skirtas naudoti prekes ir paslaugas⁽²⁾. Taigi, taikant PVM sistemą, visų apmokestinamųjų asmenų parduodamos prekės ir teikiamos paslaugos apmokestinamos vienodai. Šis neutralumo principas yra vienas svarbiausių PVM sistemos savybių.

Tačiau pagal PVM įstatymo I skyriaus 5, 5a ir 5b straipsnius PVM įstatymas netaikomas tam tikriems sandoriams: tam tikrų institucijų, organizacijų ir kt. pardavimų pajamoms⁽³⁾, nekilnojamojo turto pardavimui ir nuomai arba teisių į nekilnojamąjį turtą perdavimo sandoriams, tam tikroms paslaugoms, įskaitant sveikatos priežiūros ir su sveikatos priežiūra susijusias paslaugas, socialines, mokymo, finansines, su viešųjų įgaliojimų taikymu susijusias paslaugas, su teisės lankyti teatro, operos, baleto, cirko pasirodymus, kino filmus, galerijų parodas ir muziejus suteikimu susijusias paslaugas, loterijos paslaugas, su maisto produktų teikimu mokyklų ir studentų valgyklose susijusias paslaugas ir kt.⁽⁴⁾

Iš to galima daryti išvadą, kad visi apmokestinamieji asmenys, tiekiantys prekes ir teikiantys paslaugas, kurioms netaikomas PVM įstatymas, pirkdami prekes ir paslaugas moka pirkimo mokestį, tačiau negali jo atskaityti iš mokėtinų mokesčių, nes šiuo atveju perkant apmokestinamasis asmuo yra galutinis vartotojas.

Atleidimo padarinys toks, kad prekių ir paslaugų, kurioms įstatymas netaikomas, tiekėjai (teikėjai) turi mokėti pirkimo mokestį už įsigytas prekes ir paslaugas kaip visi galutiniai vartotojai (ir neturi galimybės pardavimo mokestį priskaičiuoti galutiniam vartotojui). Deja, logiška, kad atleidimas nuo PVM lėmė iškreipimus kitu lygiu. Viešieji subjektai, kaip ir kiekviena nuo mokesčių atleista integruotoji bendrovė, bus skatinami apsirū-

pinti iš „vidaus“⁽⁵⁾, o ne įsigyti paslaugas arba prekes rinkoje. Kad sukurtų sistemą, kuria nebūtų kaip nors skatinama gaminti prekes arba paslaugas nuosavais ištekiais, palyginti su įsigijimu iš išorės, Norvegijos valdžios institucijos priėmė PVM kompensavimo įstatymą.

PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnyje išvardyti visi subjektai, kuriems taikomas įstatymas:

- a) vietos ir regioninės valdžios institucijos, užsiimančios vietinio arba regioninio masto veikla, kurioje aukščiausiaji institucija yra vietos, apskrities taryba arba kita pagal Vietos valdžios įstatymą⁽⁶⁾ ar kitą specialų vietos valdžios teisės aktą veikianti taryba;
- b) bendros savivaldybių įmonės, įsteigtos pagal Vietos valdžios įstatymą arba kitą specialų vietos valdžios teisės aktą;
- c) privačios arba ne pelno įmonės, jei jos teikia sveikatos priežiūros, mokymo ar socialines paslaugas, kurias teisės aktais vietos arba regioninė valdžia yra įpareigota teikti;
- d) dienos priežiūros institucijos, minimos Dienos priežiūros įstatymo 6 straipsnyje⁽⁷⁾;
- e) Jungtinė parapijos taryba (*Kirkelig fellesråd*).

Atsižvelgiant į 3 straipsnį, skaitomą kartu su PVM kompensavimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalimi, galima daryti išvadą, kad Norvegijos valstybė kompensuoja apmokestinamųjų asmenų, kuriems taikomas PVM kompensavimo įstatymas, iš kitų apmokestinamųjų asmenų perkant prekes ir paslaugas sumokėtą pirkimo mokestį, kai šie neturi teisės atskaityti pirkimo mokesčio, nes pagal PVM įstatymą mokestis jiems netaikomas⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ PVM įstatymo III skyriaus 10 straipsnio 1 dalis. Šiuo klausimu žr. IV skyrių, susietą su PVM įstatymo I skyriumi.

⁽²⁾ PVM įstatymo VI skyriaus 21 straipsnis.

⁽³⁾ Žr. PVM įstatymo 5 straipsnį, pagal kurį PVM mokestis netaikomas tam tikrų institucijų, pvz., muziejų, teatrų, ne pelno asociacijų ir kt. pardavimų pajamoms. PVM įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje teigiama, kad Finansų ministerija gali leisti pirmosios skirsnio dalies nuostatas ribojančius bei papildančius teisės aktus ir nustatyti, kad pirmosios skirsnio dalies 1 punkto f papunktyje nurodytos įmonės taip pat turi skaičiuoti ir mokėti pardavimo mokestį, jeigu dėl atleidimo nuo mokesčių labai iškraipoma konkurencija kitų, registruotų įmonių, tiekiančių lygiavertes prekes arba teikiančių lygiavertes paslaugas, atžvilgiu.

⁽⁴⁾ Žr. PVM įstatymo 5b straipsnį.

⁽⁵⁾ „Vidaus“ tiekimas netaikomas PVM apmokestinamam sandoriui.

⁽⁶⁾ 1992 m. rugsėjo 25 d. įstatymas Nr. 107 dėl vietos valdžios (*Lov om kommuner og fylkeskommuner*).

⁽⁷⁾ 2005 m. birželio 17 d. įstatymas Nr. 64 dėl dienos priežiūros institucijų (*Lov om barmehager*).

⁽⁸⁾ Išsamesnį paaiškinimą, kaip veikia Norvegijos PVM sistema, rasite Sprendimo Nr. 225/06/COL I skyriaus 2 skirsnio „Norvegijos teisinė PVM ir PVM kompensavimo sistema“, p. 2.

3. Institucijos abejonės, išreikštos sprendime pradėti oficialią tyrimo procedūrą

Sprendime Nr. 225/06/COL pradėti oficialią tyrimo procedūrą dėl PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnio pateikta išankstinė Institucijos nuomonė buvo tokia, kad PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnyje numatytas pirkimo mokesčio kompensavimas yra valstybės pagalba, apibrėžta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje.

Institucija nusprendė, kad kompensacijas pagal PVM kompensavimo įstatymą valstybė teikė iš valstybės biudžeto išteklių. Institucijos nuomone, šiuo atveju vertinant nebuvo svarbu, ar valstybės kompensacijų išlaidos centriniu lygmeniu buvo atlygintos pervedant mažiau lėšų pačioms vietos ir regioninėms valdžios institucijoms.

Be to, Institucija nusprendė, kad Norvegijos valdžios institucijos, kompensuodamos prekių ir paslaugų pirkimo mokesčių įmonėms, kurioms nereikia mokėti PVM, tačiau kurioms taikomas PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnis, teikia joms ekonominę naudą.

Vertinant atrankumą, Institucijai kilo abejonų, ar PVM kompensavimą, kuris, jos nuomone, iš esmės yra atrankinė priemonė, galima pateisinti PVM sistemos pobūdžiu ir logika, t. y. ar ši priemonė atitinka esminius pačios PVM sistemos tikslus, ar ja siekiama kitų PVM sistemai nebūdingų tikslų. Remiantis Norvegijos valdžios institucijų paaiškinimais, PVM kompensavimo įstatymas buvo priimtas siekiant palengvinti ir paskatinti apmokestinamųjų asmenų, kuriems taikomas PVM kompensavimo įstatymas, pasirinkimą, ar patiems tiekti PVM apmokestinamas prekes ir teikti PVM apmokestinamas prekes paslaugas, ar įsigyti jų iš išorės. Institucijai kilo abejonų, ar galima teigti, kad šis tikslas atitinka pačios PVM sistemos pobūdį ir logiką – vartojimo apmokestinimą. Išankstine Institucijos nuomone, PVM kompensavimas buvo ne pačios PVM sistemos, įdiegtos 1970 m., dalis, o atskira priemonė, įvesta vėliau, siekiant ištaisyti kai kuriuos iškraipymus, susidariusius dėl PVM sistemos taikymo.

Institucija nurodė, kad kompensuojant PVM mažinami savivaldybių pirkimų iškraipymai, tačiau sektoriuose, kuriems netaikomas PVM, iškraipoma tokia pačia ekonominę veiklą vykdančių įmonių tarpusavio konkurencija.

Institucija priminė, kad iš esmės pagal schemas taikymo sąlygas pirkimo PVM gali būti kompensuojamas visiems naudos pagal PVM kompensavimo schemą gavėjams, neatsižvelgiant į tai, ar pagalba šių sektorių ūkio subjektams turės įtakos prekybai. Kai kurie sektoriai, kuriems taikomas PVM kompensavimo įstatymas, yra iš dalies arba visiškai atviri EEE masto konkurencijai. Todėl teikiant pagalbą šių sektorių įmonėms, gali būti padarytas poveikis EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai. Institucija

turėjo įvertinti pačią schemą, o ne jos taikymą kiekviename atskirame sektoriuje. Remdamasi teismų praktika, Institucija padarė išankstinę išvadą, kad PVM kompensavimo įstatymas, kaip bendroji nacionalinė schema, gali padaryti poveikį susitariančiųjų šalių tarpusavio prekybai.

Galiausiai Institucija suabejojo, ar galima manyti, kad pirkimo mokesčio kompensavimas yra suderinamas su EEE susitarime nustatytomis valstybės pagalbos taisyklėmis, kai taikoma kuri nors iš minėto susitarimo 61 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų išimčių. Be to, nors tam tikromis aplinkybėmis būtų galima manyti, kad pagal EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalyje numatytą leidžiančią nukrypti nuostatą pagalba yra leistina, išankstinė Institucijos nuomonė buvo kitokia, kad ši nuostata nepateisina PVM kompensavimo įstatymo, kaip schemas, suderinamumo.

4. Norvegijos valdžios institucijų pastabos

2006 m. rugsėjo 18 d. raštu (įvykio Nr. 388922) Norvegijos valdžios institucijos pateikė pastabas dėl Institucijos sprendimo pradėti oficialią tyrimo procedūrą. Šios pastabos suskirstytos į tris dalis.

4.1. PVM kompensavimo schemas pagrindai

Norvegijos valdžios institucijos paaiškino, kad PVM yra bendrasis mokestis, iš esmės taikomas bet kokiam komercinei veiklai, susijusiai su prekių gamyba ir paskirstymu bei paslaugų teikimu. Perkant sumokėtas PVM gražinamas tik tuo atveju, jei mokesčių mokėtojas teikia PVM apmokestinamas paslaugas. Pagal galiojančias PVM taisykles daugeliui savivaldos sektoriaus veiklos rūšių PVM mokestis netaikomas:

„Savivaldybių veikla pagal PVM sistemą dažniausiai neapmokestinama. Pagrindinei savivaldybių veiklai, pvz., sveikatos priežiūros, mokymo ir socialinėms paslaugoms, PVM netaikomas. Ekonominės veiklos rūšys, kurias savivaldybės vykdo kaip „valdžios institucija“, nepatenka į PVM taikymo sritį. Taigi PVM išlaidos, kurias patiria savivaldybės, vykdydamos veiklą, kuriai taikomos lengvatos arba kuri nėra apmokestinama, nekompensuojamos. Jas galima vadinti „paslėptomomis PVM išlaidomis“. Jas taip pat galima laikyti PVM sistemos iškraipymu. Kadangi PVM sistema turėtų būti įgyvendinama pagal neutralumo principą, dėl PVM taikymo savivaldybėms gali būti iškraipyta konkurencija. Tai, jog savivaldybės negali reikalauti, kad joms būtų gražintas perkant iš privataus sektoriaus sumokėtas PVM, gali tapti valdžios institucijų motyvu pačioms sau teikti PVM apmokestinamas paslaugas ir atsisakyti privataus sektoriaus paslaugų.“

Kompensuodamos savivaldybėms visų prekių ir paslaugų pirkimo PVM, Norvegijos valdžios institucijos tvirtino, kad, taikydamos bendrąją PVM kompensavimo schemą, siekė sudaryti vienodas vidaus ir išorės tiekimo (teikimo) sąlygas:

„PVM daugiau nebus iškraipoma savivaldos institucijų motyvacija, ką pasirinkti – teikti „vidaus“ paslaugas ar pirkti PVM apmokestinamas paslaugas iš privačių paslaugų teikėjų. [...] Todėl galima laikyti, kad PVM kompensavimo schema siekiama užtikrinti neutralumą.“

Norvegijos valdžios institucijos primygtinai laikėsi ankstesniame tyrimo etape išsakytos nuomonės, kad PVM kompensavimo schema nėra pagalbos priemonė įmonėms, kurioms taikomas PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnis. Šį pareiškimą jos grindė tuo, kad, 2004 m. pradėjus taikyti PVM kompensavimo schemą, asignavimai į savivaldybių metinį biudžetą buvo atitinkamai sumažinti numatoma kompensuoti pirkimo PVM suma. Todėl taikoma PVM kompensavimo schema nedaro jokio poveikio valstybės pajamoms. Taigi galima teigti, kad tai savarankiško finansavimo sistema, veikianti permokų gražinimo (kompensavimo) išlaidas priskiriant savivaldybėms.

4.2. EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje apibrėžta valstybės pagalba

2006 m. rugsėjo 18 d. rašte Norvegijos valdžios institucijos pareiškė nepritariančios Institucijos vertinimui, kad PVM kompensavimo įstatymas yra valstybės pagalba, dėl toliau nurodytų priežasčių.

Ekonominė nauda

Norvegijos valdžios institucijos įsitikinusios, jog neteisinga manyti, kad PVM kompensavimas yra „nauda“, pasireiškianti tuo, kad įmonės atleidžiamos nuo mokesčių, kuriuos jos paprastai moka iš savo lėšų. Kadangi savivaldybės pačios finansuoja PVM kompensavimo schemą, joms skiriant mažiau bendrųjų asignavimų, iš tikrųjų jokios ekonominės lengvatos joms neteikiamos. Taikant PVM kompensavimo schemą, nei mažinama mokesčių suma, nei atidedamas mokesčių mokėjimas. Todėl, Norvegijos valdžios institucijų nuomone, neteisinga PVM kompensavimo schemą lyginti su priemonėmis, kuriomis mažinama subjektų, kuriems jos taikomos, mokesčių našta.

Atrankumas

PVM kompensavimo įstatymo taikymo sritis yra aiškiai apibrėžta, nes pirkimo mokestis gali būti kompensuojamas tik juridiniams asmenims, nustatytiems įstatymo 2 straipsnyje.

Tačiau atrankiąją mokesčių priemonę vis tiek galima pateisinti atsižvelgiant į nagrinėjamos mokesčių sistemos pobūdį arba bendrąją schemą. Norvegijos valdžios institucijos manė, jog Institucija, teigdama, kad PVM kompensavimas nėra PVM sistemos dalis, neatsižvelgė į jų argumentą, kad PVM kompensavimą galima laikyti suderinamu su pačios PVM sistemos pobū-

džiu ir logika. Norvegijos valdžios institucijos nesutiko su tokiu požiūriu ir nurodė Institucijos valstybės pagalbos gairių 17B.3.1 ir kitus punktus, kuriuose nagrinėjami įvairūs skirtingų priemonių aspektai. Jų nuomone, PVM kompensavimas pateisinamas, remiantis svarstomos mokesčių sistemos pobūdžiu arba bendrąją schemą, ir nurodė Valstybės pagalbos gairių 17B.3.4 punktą „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms“. Pagrindiniai PVM sistemos principai yra jos neutralumas ir nediskriminacinis pobūdis. Todėl, Norvegijos valdžios institucijų nuomone, neutralumą galima suvokti kaip neatskiriamą pačios PVM sistemos savybę. Neutralumas, kuris yra būdingas PVM sistemai, yra ir PVM kompensavimo schemos tikslas. Todėl Norvegijos valdžios institucijos įsitikinusios, kad teisinga manyti, jog PVM kompensavimo schema yra suderinama su pačios PVM sistemos pobūdžiu ir logika.

Be to, jos atkreipė dėmesį, kad, palaipsniui atsisakant PVM kompensavimo schemos, būtų atkurtas PVM sistemos sukeltas konkurencijos iškraipymas: „Jeigu savivaldybės negalėtų susigrąžinti perkant sumokėtą PVM, būtų iškreipta savivaldos institucijų motyvacija, ką pasirinkti – teikti „vidaus“ paslaugas ar pirkti PVM apmokestinamas paslaugas iš privačių paslaugų teikėjų.“

Norvegijos valdžios institucijos nurodė, kad, norėdamas sumažinti PVM sistemos sukeltą konkurencijos iškraipymą, vadinamasis *Rattsø* komitetas, prieš nusprenddamas, kad PVM kompensavimo schema yra tinkamiausia priemonė, įvertino keletą įvairių priemonių taikymo galimybių⁽¹⁾. Viena iš komiteto vertintų galimų priemonių buvo savivaldybių teisės atskaityti perkant sumokėtą PVM išplėtimas. Kita priemonė galėjo būti savivaldybių apmokestinimas PVM pagal bendrąją tvarką. *Rattsø* nusprendė neišplėsti savivaldybių teisės atskaityti pirkimo PVM, nes ši priemonė panaikintų PVM kaip bendrojo mokesčio pobūdį. Be to, buvo atsižvelgta į tai, kad dėl šios priemonės galėtų būti patiriamas kitų grupių spaudimas. *Rattsø* komitetas taip pat nusprendė netaikyti savivaldybėms bendrosios PVM sistemos. Be kitų veiksnių, komitetas nurodė, kad daugelį paslaugų savivaldybės teikia nemokamai, todėl trūksta PVM skaičiavimo bazės:

„Ir savivaldybių teisių atskaityti pirkimo PVM išplėtimas, ir bendrosios PVM sistemos taikymas savivaldybėms būtų PVM sistema pagrįsti sprendimai. Tačiau šių priemonių taikymo motyvas – mažinti PVM sistemos sukeltą konkurencijos iškraipymą – būtų toks pat, kaip PVM kompensavimo schemos. Be to, ekonominiu požiūriu kompensavimo schema niekuo nesiskiria nuo savivaldybių teisės atskaityti pirkimo mokestį išplėtimo. Taigi ministerija įsitikinusi, kad pačios PVM kompensavimo schemos diegimas negali turėti jokių padarinių.“

⁽¹⁾ Norges Offentlige Utredninger (NOU) 2003: 3, Merverdiavgiften og kommunene, Konkurransesvidninger mellom kommuner og private (toliau – *Rattsø* ataskaita).

Poveikis prekybai

Norvegijos valdžios institucijos pateikė kritinių pastabų dėl to, kaip Institucija vertino „poveikio prekybai“ kriterijų.

„Taikant PVM kompensavimo schemą, savivaldybėms pirmiausia užtikrinamas privalomai jų veiklai vykdyti reikalingų prekių ir paslaugų pirkimo mokesčio grąžinimas. Teisės aktais savivaldybės įpareigosios vykdyti tam tikrą veiklą. Ši veikla daugiausia susijusi su mokymo, sveikatos priežiūros ir socialine sritimis. Pavyzdžiui, sveikatos priežiūros sektoriuje savivaldybėms, be kitų dalykų, pavesta teikti bendrosios praktikos gydytojų, slaugių, akušerių ir slaugos namuose paslaugas. Socialiniame sektoriuje savivaldybėms pavesta teikti asmenims praktinę ir ekonominę paramą, pvz., suteikiant socialinį būstą.“

„Pagal PVM kompensavimo įstatymo 2 ir 3 straipsnius PVM gali būti kompensuojamas ir neprivalomą veiklą vykdančioms savivaldybėms. Tačiau, išskyrus specialų mokymą teminėse apskričių savivaldybių mokyklose, ministerija nežino jokių kitų sričių, kurios nepatektų į PVM sistemos taikymo sritį ir dėl kurių kiltų abejonių, ar subjektai, kuriems kompensuojamas PVM, teikia paslaugas konkuruodami EEE su kitomis įmonėmis.“

Todėl Norvegijos valdžios institucijos manė, kad sektoriuose, kuriems netaikomas PVM įstatymas, konkuruodamos su Norvegijos įmonėmis, kurioms taikomas PVM kompensavimo įstatymas, paslaugas teikia labai mažai kaimyninėse Europos valstybėse įsisteigusių įmonių. Be to, pasirenkant paslaugos teikėją, turi įtakos tokios aplinkybės kaip fizinis atstumas iki paslaugos teikėjo, kalbos barjerai ir kitos kultūrinės priklausomybės formos.

Norvegijos valdžios institucijų nuomone, norint teisingai įvertinti PVM kompensavimo schemą pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, būtina atsižvelgti į tai, kad Norvegijos įmonių konkurencija su kitomis EEE įmonėmis sektoriuose, kuriems netaikomas PVM mokeskis, veikiančiomis įmonėmis yra labai nedidelė.

Taigi Norvegijos valdžios institucijos manė, kad negalima laikyti, jog PVM kompensavimas įmonėms, veikiančioms sektoriuose, kuriems netaikomas PVM, gali turėti įtakos EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai.

4.3. Bendrosios pastabos

Norvegijos valdžios institucijos nurodė kelias ES valstybes nares, įdiegusias PVM išlaidų, patirtų vykdant neapmokestinamą arba nuo mokesčių atleistą veiklą, grąžinimo vietos valdžios institucijoms schemas. Švedijoje, Danijoje, Nyderlanduose ir Jungtinėje Karalystėje, siekiant pašalinti valdžios institucijų priimamų

sprendimų – ar pačioms teikti viešąsias paslaugas, ar jas užsakyti – iškraipymus, buvo įdiegtos įvairios PVM grąžinimo vietos valdžios institucijoms schemas. Be to, įvairių labai panašių PVM grąžinimo schemų įdiegta Prancūzijoje, Liuksemburge, Austrijoje ir Portugalijoje.

Norvegijos valdžios institucijos taip pat citavo buvusį Komisijos narį F. Bolkestein. 2000 m. vasario 1 d. rašte ponui M. Hansenne (Belgija), kuris Europos Parlamento klausė, ar Jungtinės Karalystės PVM kompensavimo schema atitinka šeštosios PVM direktyvos reikalavimus, F. Bolkestein teigė, kad PVM kompensavimo schema „neprieštarauja šeštajai PVM direktyvai“, nes „pagal ją atliekamos tik finansinės įvairių valdžios institucijų tarpusavio operacijos ir ji priklauso nuo atitinkamos nacionalinės valdžios institucijų finansavimo politikos“.

Be to, F. Bolkestein pareiškė nuomonę dėl „galimybės taikyti schemą, pagal kurią Airijos vyriausybė teiktų Airijos labdaros organizacijoms subsidijas, kurių dydis atitiktų neatskaitytiną šių organizacijų sumokėtą PVM“. Jis teigė, kad „pats vyriausybės subsidijų teikimas neprieštarauja Europos Sąjungos PVM teisės aktams“.

Norvegijos valdžios institucijos pripažino, kad nė viena iš šių citatų nėra tiesiogiai susijusi su Valstybės pagalbos taisyklėmis. Tačiau, jų nuomone, iš šių citatų matyti, kad PVM kompensavimo schemas neturėtų būti laikomos prieštaraujančiomis šeštajai PVM direktyvai. Todėl, jų nuomone, PVM kompensavimo schemas atitinka pačios PVM sistemos pobūdį ir logiką.

II. VERTINIMAS

1. Valstybės pagalbos buvimas

1.1. Įvadas

EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Išskyrus tuos atvejus, kai šis Susitarimas nustato kitaip, EB valstybių narių, ELPA valstybių arba iš jų valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su šiuo Susitarimu, kai ji daro poveikį susitariančiųjų šalių tarpusavio prekybai“.

Institucija norėtų pateikti išankstinę pastabą dėl šio vertinimo apimties. Šiame sprendime nenagrinėjamas Norvegijos valdžios institucijų sprendimas netaikyti PVM įstatymo tam tikriems sandoriams. Jame nagrinėjamas tik tam tikrų asmenų, kuriems taikomas PVM kompensavimo įstatymas, sumokėto pirkimo mokesčio kompensavimas.

Be to, Institucija norėtų atkreipti dėmesį į tris pastabas, jos jau pateiktas Sprendime Nr. 225/06/COL.

Pirma, EEE susitarimas ELPA valstybių mokesčių sistemoms paprastai netaikomas. Kiekviena ELPA valstybė, atsižvelgdama į pasirinktą politiką, pati rengia ir taiko mokesčių sistemas. Tačiau tam tikros mokesčių priemonės taikymas, pvz., PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnyje numatytas pirkimo mokesčio kompensavimas, gali turėti padarinių, dėl kurių ši priemonė būtų priskirta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai. Remiantis teismų praktika⁽¹⁾, 61 straipsnio 1 dalyje valstybės kišimosi priemonės neskirstomos pagal priežastis ir tikslus, bet apibrėžiamos pagal jų poveikį.

Antra, klausimas, ar svarstoma priemonė yra valstybės pagalba, yra susijęs tik su ekonomine veikla, t. y. tokia, kurią sudaro prekių tiekimas ir paslaugų teikimas tam tikroje rinkoje⁽²⁾. Priemonė yra valstybės pagalba tik tuo atveju, jeigu šios priemonės įmonėms teikia naudą. Konkurencijos taisyklių taikymo srityje taikoma įmonių sąvoka apima subjektus, „vykdančius ekonominę veiklą, neatsižvelgiant į jų teisinį statusą ir finansavimo būdą“⁽³⁾. Nors kai kurie subjektai, kuriems grąžinamas pirkimo mokestis, neatitinka sąlygos, kad jie turi būti įmonės, tai, kad kai kurie naudosis pagal PVM kompensavimo įstatymą gavėjai yra įmonės, yra pakankamas pagrindas vertinti, kad pati schema yra valstybės pagalba⁽⁴⁾.

Trečia, pagalba gali būti teikiama ir viešosioms, ir privačiosioms įmonėms⁽⁵⁾. Viešoji įmonė, kad jai būtų suteiktas pagalbos gavėjo statusas, neprivalo būti atskiras valstybės juridinis asmuo. Tai, kad subjektas valdomas pagal viešąją teisę ir yra ne pelno institucija, nebūtinai reiškia, kad jis nėra „įmonė“, kaip apibrėžiama valstybės pagalbos taisyklėse⁽⁶⁾.

Ketvirta, dėl bendrųjų Norvegijos valdžios institucijų pastabų, kad Europos Sąjungoje taikomos panašios schemas, Institucija norėtų pažymėti, kad šios schemas gali skirtis nuo PVM kompensavimo įstatymo ir kad ji perdavė Europos Komisijai

⁽¹⁾ Byla E-6/98, *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, [1999] ELPA teismo ataskaitos, p. 76, 34 punktas; sujungtos bylos E-5/04, E-6/04 ir E-7/04, *Fesil ir Finnsjord, PIL ir kiti bei Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, [2005] ELPA teismo ataskaitos, p. 121, 76 punktas; byla 173/73, *Italija prieš Komisiją*, [1974] Rink. p. 709, 13 punktas; ir byla C-241/94, *Prancūzija prieš Komisiją*, [1996] Rink. p. I-4551, 20 punktas.

⁽²⁾ Sujungtos bylos C-180/98 – C-184/98, *Pavlov ir kiti*, [2000] Rink. p. I-6451, 75 punktas.

⁽³⁾ Byla C-41/90, *Höfner ir Elser*, [1991] Rink. p. I-1979, 21 punktas.

⁽⁴⁾ Byla E-2/05, *ELPA priežiūros institucija prieš Islandiją*, [2005] ELPA teismo ataskaitos, p. 202, 24 punktas.

⁽⁵⁾ Byla C-387/92, *Banco Exterior de España*, [1994] Rink. p. I-877, 11 punktas.

⁽⁶⁾ Byla C-244/94, *Fédération Française des Sociétés d'Assurance et a.*, [1995] Rink. p. I-4013, 21 punktas; byla 78/76, *Steinike & Weinlig*, [1977] Rink. 595, 1 punktas.

Norvegijos valdžios institucijų pastabas. Be to, pagal teismų praktiką „Sutartyje nustatytos valstybės narės pareigos pažeidimo, susijusio su 92 straipsnyje nustatytu draudimu, negalima pateisinti tuo, kad kitos valstybės narės taip pat nevykdo šios pareigos“⁽⁷⁾.

Toliau Institucija vertins, ar PVM kompensavimo įstatymas, kaip schema⁽⁸⁾, atitinka EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje nustatytus valstybės pagalbos kriterijus.

1.2. Valstybės ištekliai

Kad pagalba atitiktų EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje apibrėžtus valstybės pagalbos kriterijus, ją turi teikti valstybė ir iš valstybės išteklių.

Kompensaciją tiesiogiai skiria valstybė, todėl ją teikia valstybė iš valstybės išteklių.

Norvegijos valdžios institucijos teigė, kad PVM kompensavimo schema nėra pagalbos priemonė, nes tai savarankiško finansavimo sistema. Jų nuomone, savivaldybės pačios finansuoja PVM kompensavimo schemą, nes savivaldybėms mažinami bendrieji valstybės biudžeto asignavimai. 2004 m. pradėjus taikyti PVM kompensavimo schemą, metiniame biudžete asignavimai savivaldybėms buvo sumažinti numatoma kompensuoti pirkimo mokesčio suma.

Institucijos nuomone, tam, kad priemonė būtų valstybės pagalba, neturi reikšmės, ar savivaldybių gaunama suma buvo sumažinta, ar ne. Svarbu tai, ar įmonės gauna valstybės finansinę paramą iš valstybės išteklių, kaip apibrėžta konkurencijos taisyklėse. Jeigu savivaldybė veikia kaip įmonė, valstybės pagalbos požiūriu ji turėtų būti vertinama ne kaip savivaldybė, t. y. ne kaip valdžios institucija. Šiai išvadai neturi įtakos, ar valstybės kompensacijų išlaidos centriniu lygmeniu atlyginamos pervedant mažiau lėšų vietos ir regioninės valdžios institucijoms. Sumokėto pirkimo mokesčio grąžinimas finansuojamas iš valstybės biudžeto, taigi iš valstybės išteklių.

Be to, Institucijos supratimu, valstybės asignavimai kiekvienai savivaldybei nėra mažinami tiksliai tiek, kiek jai iš tikrųjų buvo kompensuota PVM.

⁽⁷⁾ Minėta byla 78/76 *Steinike & Weinlig*, 24 punktas; byla T-214/95, *Het Vlaamse Gewest prieš Komisiją*, [1998] Rink. p. II-717, 54 punktas.

⁽⁸⁾ Sprendimo Nr. 225/06/COL II.2.1 skirsnelyje Institucija nustatė, kad PVM kompensavimo įstatymas yra valstybės pagalbos schema. Žr. minėtą vertinimą.

1.3. Ekonominė nauda

Valstybės arba iš valstybės lėšų įmonei taikoma finansine priemone, kuria mažinamos šios įmonės patiriamos išlaidos, kurias šiaip ji turėtų padengti iš savo lėšų, teikiama ekonominė nauda ⁽¹⁾.

Norvegijos valdžios institucijos teigė, kad PVM kompensavimo schema neteikia naudos, nes, taikant schemą, nei mažinama mokesčių suma, nei atidedamas mokesčių mokėjimas. Taikant PVM kompensavimo schemą, subjekto, kuriam ji taikoma, mokesčių našta nemažėja.

Institucija nepritaria šiam požiūriui. Jos nuomone, Norvegijos valdžios institucijos deramai neskiria įvairių valstybės veiklos sričių, t. y. šiuo atveju valstybės, kaip mokesčių institucijos, savivaldybių, kaip valstybės įstaigų, ir savivaldybių įmonių, kaip atskirų subjektų, kuriems teikiama valstybės pagalba.

Kad nustatytų, ar buvo teikiama ekonominė nauda, Institucija turi vertinti, ar, taikant priemonę, subjektai, kuriems ji taikoma, atleidžiami nuo mokesčių, kuriuos šie subjektai paprastai moka vykdydami savo veiklą. Mokant pirkimo mokesťį, patiriamos įprasta tvarka vykdant įmonės ekonominę veiklą su pirkimais susijusios veiklos išlaidos, kurias paprastai įmonė padengia pati. Norvegijos valdžios institucijos, kompensuojamos prekių ir paslaugų pirkimo mokesťį įmonėms, kurioms taikomas PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnis, šioms įmonėms teikia ekonominę naudą. Joms teikiama nauda, nes veiklos išlaidos, kurias šios įmonės turėtų padengti, sumažinamos kompensuota pirkimo mokesčio suma.

Todėl pagal PVM kompensavimo įstatymą subjektams, kuriems taikoma schema, teikiama ekonominė nauda.

1.4. Atrankumas

Be to, kad pagalbos priemonė būtų EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje apibrėžta valstybės pagalba, ši priemonė turi būti atrankioji ta prasme, kad teiktų naudą „tam tikr[oms] įmon[ėms] arba tam tikrų prekių gamyb[ai]“.

Sprendime Nr. 225/06/COL Institucija laikėsi nuomonės, kad PVM kompensavimo įstatymas iš esmės yra atrankioji priemonė. PVM kompensavimo įstatymo taikymo sritis yra aiškiai apibrėžta, nes pirkimo mokesťis gali būti kompensuojamas tik PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnyje nustatytiems apmokestinamiesiems asmenims. Pagal PVM kompensavimo įstatymą

⁽¹⁾ Minėtos sujungtos bylos E-5/04, E-6/04 ir E-7/04, *Fesil ir Finnford, PIL ir kiti bei Norvegija prieš ELPA Priežiūros instituciją*, 76 ir 78–79 punktai; byla C-301/87, *Prancūzija prieš Komisiją*, [1990] Rink. I-307, 41 punktas.

įmonėms grąžinant jų sumokėtą pirkimo mokesťį teikiama nauda pasireiškia tuo, kad šios įmonės atleidžiamos nuo pareigos, išplaukiančios iš bendrosios PVM sistemos, taikomos visiems prekių ir paslaugų pirkėjams.

Teisingumo Teismo praktikoje nustatyta, kad tam tikra mokesčių priemonė gali būti pateisinama vidine mokesčių sistemos logika, jeigu priemonė šią logiką atitinka ⁽²⁾. Priemonė, kuria siekiama iš dalies arba visiškai atleisti tam tikro sektoriaus įmones nuo mokesčių, paprastai taikomų pagal bendrąją sistemą, yra valstybės pagalba, jeigu šio atleidimo negalima pateisinti remiantis bendrosios sistemos pobūdžiu ir logika ⁽³⁾.

Institucija vertins, ar PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnyje numatytas pirkimo mokesčio grąžinimas atitinka PVM sistemos logiką. Vertindama šį aspektą, Institucija turi išnagrinėti, ar pirkimo mokesčio grąžinimas atitinka pačios PVM sistemos tikslus, ar siekiama kitų, PVM sistemai nebūdingų tikslų.

Pagrindinis PVM sistemos tikslas – apmokestinti tam tikrų prekių tiekimą ir paslaugų teikimą. PVM yra netiesioginis prekių ir paslaugų vartojimo mokestis. Paprastai PVM skaičiuojamas visuose tiekimo (teikimo) grandinės etapuose ir importuojant prekes bei paslaugas iš užsienio. Galutinis vartotojas sumoka PVM kaip pirkimo kainos dalį ir neturi teisės atskaityti mokesčio.

Nors PVM iš esmės taikomas visoms parduotoms prekėms ir paslaugoms, kai kuriems sandoriams mokestis gali būti netaikomas (atitinkamai neatskaitomas ir pirkimo mokestis), tai reiškia, kad toks tiekimas (teikimas) neapmokestinamas.

Pagal Norvegijos PVM įstatymo I skyriaus 5, 5a ir 5b straipsnius nuo mokesčio atleidžiami tokie sandoriai, kaip nekilnojamojo turto pardavimas ir nuoma, sveikatos priežiūros ir su sveikatos priežiūra susijusios paslaugos, socialinės, mokymo, finansinės ir kitos paslaugos. PVM požiūriu šių prekių tiekėjai ir paslaugų teikėjai laikomi galutiniais vartotojais, nes jie moka pirkimo mokesťį, bet negali reikalauti pardavimo mokesčio. Sistemos loginis padarinys toks, kad prekių ir paslaugų, kurioms mokestis netaikomas, tiekėjai (teikėjai) ir galutiniai vartotojai sumoka pirkimo mokesťį, bet neturi galimybės jį atskaityti.

⁽²⁾ Minėta byla E-6/98 *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 38 punktas; minėtos sujungtos bylos E-5/04, E-6/04 ir E-7/04, *Fesil ir Finnford, PIL ir kiti bei Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 84–85 punktai; sujungtos bylos T-127/99, T-129/99 ir T-148/99, *Territorio Histórico de Alava et a prieš Komisiją*, [2002] Rink. p. II-1275, 163 punktas; byla C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, [2001] Rink. p. I-8365, 42 punktas; byla T-308/00, *Salzgitter prieš Komisiją*, [2004] Rink. p. II-1933, 42 punktas; byla C-172/03, *Wolfgang Heiser*, [2005] Rink. p. I-1627, 43 punktas.

⁽³⁾ Byla E-6/98 *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, [1999] ELPA teismo ataskaitos, p. 76, 38 punktas; minėtos sujungtos bylos E-5/04, E-6/04 ir E-7/04 *Fesil ir Finnford, PIL ir kiti bei Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 76–89 punktai; byla 173/73, *Italija prieš Komisiją*, [1974] Rink. p. 709, 16 punktas.

Tačiau dėl šių loginių PVM sistemos padarinių buvo iškraipyta konkurencija kitu lygmeniu, ir ši iškraipymą Norvegijos valdžios institucijos mėgino pašalinti priimdamos PVM kompensavimo įstatymą. Vadinas, PVM kompensavimo įstatymo logika – pašalinti natūralius PVM sistemos loginius padarinius, susidariusius dėl to, kad tam tikros rūšies tiekimas (teikimas) buvo atleistas nuo mokesčio. Taigi PVM kompensavimo įstatymo logika yra ne apmokestinti galutinius vartotojus pagal bendrąją PVM sistemą, bet palengvinti tam tikros galutinių vartotojų grupės našta, siekiant išvengti konkurencijos tarp „vidaus“ ir išorės sandorių, kuriems taikomas PVM, iškraipymo.

Norvegijos valdžios institucijos paaiškino, kad, remiantis PVM kompensavimo įstatymo 1 straipsniu, pirkimo mokesčio kompensavimo tikslas – sudaryti vienodas prekių ir paslaugų, kurioms taikomas PVM, vidaus ir išorės tiekimo (teikimo) sąlygas.

Institucija mano, kad sumokėto pirkimo mokesčio kompensavimo negalima pateisinti kitais tikslais, nei nustatyta PVM sistemoje, t. y. tuo, kad siekiama apmokestinti tam tikrą veiklą, nes šiuo tikslu pirmiausia ir pagrįsta PVM sistema. Pats Norvegijos valdžios institucijų siekis sudaryti viešiesiems subjektams vienodas prekių ir paslaugų, kurioms taikomas PVM, vidaus ir išorės tiekimo (teikimo) sąlygas yra pagirtinas, tačiau vargiai būtų galima teigti, kad jis atitinka pačios PVM sistemos pobūdį ir logiką. Šiuo aspektu Institucija pirmiausia remiasi teismo praktika *Heiser*⁽¹⁾ byloje, kurioje nuspręsta, jog vien to, kad priemonės tikslas pagirtinas, nepakanka, kad priemonės būtų galima nelaikyti EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje apibrėžta pagalba. 61 straipsnio 1 dalyje valstybės kišimosi priemonės neskirstomos pagal priežastis ir tikslus, bet apibrėžiamos pagal šių priemonių poveikį⁽²⁾.

Institucija neatmeta, kad, priimdamos PVM kompensavimo įstatymą, Norvegijos valdžios institucijos siekė neutralumo prekių ir paslaugų, kurioms taikomas PVM, tiekimo (teikimo) viešojo administravimo institucijoms atžvilgiu. Šio neutralumo negalima painioti su PVM sistemos neutralumu.

Kadangi siekis sudaryti vienodas valdžios institucijoms skirtų prekių ir paslaugų „vidaus“ bei išorės tiekimo (teikimo) sąlygas neatitinka PVM sistemos logikos, į šį siekį būtų galima atsižvelgti tik vertinant svarstomos priemonės suderinamumą.

Dėl minėtų priežasčių Institucija daro išvadą, kad PVM sistemos pobūdžiu ir logika PVM kompensavimo negalima pateisinti. Todėl tai yra atrankioji priemonė.

⁽¹⁾ Minėta byla C-172/03, *Wolfgang Heiser*.

⁽²⁾ Byla C-159/01, *Nyderlandai prieš Komisiją*, [2004] Rink. p. I-4461, 51 punktas.

1.5. Konkurencijos iškraipymas

Kad priemonė patektų į EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, ji turi iškraipyti konkurenciją arba kelti konkurencijos iškraipymo grėsmę.

Naudos iš pirkimo mokesčio kompensavimo gauna tik į PVM kompensavimo įstatymo taikymo sritį patenkantys viešieji ir privatieji subjektai. Tačiau, kai šie subjektai teikia paslaugas, kurioms netaikomas PVM ir kurios teikiamos konkuruojant su įmonėmis, nepatenkančioms į PVM kompensavimo įstatymo 2 straipsnio taikymo sritį, pastarosios įmonės turi patirti didesnes pirkimo išlaidas, nors ir teikia panašias paslaugas. Nors, kompensuojant pirkimo mokestį, siekta sumažinti savivaldybių pirkimo sprendimų iškraipymus, dėl šio kompensavimo sektoriuose, kuriems netaikomas PVM, buvo iškraipyta ekonominę veiklą vykdančių valdžios institucijų ir tokią pačią ekonominę veiklą vykdančių privačių įmonių konkurencija. Todėl, kai visi kiti veiksniai panašūs, dėl valstybės įsikišimo privačių ūkio subjektų siūlomi produktai būtų brangesni. Taigi konkurencija iškraipoma. Srityse, kuriose kompensuojama ir viešiesiems, ir privatiems ūkio subjektams, dėl pagalbos vis tiek kiltų toje pačioje rinkoje veikiančių nacionalinių ir kitų EEE ūkio subjektų konkurencijos iškraipymo grėsmė.

Todėl Institucija mano, kad, teikiant kompensacijas įmonėms, gaminančioms prekes arba teikiančioms paslaugas, kurioms netaikomas PVM, įmonių konkurencija iškraipoma.

1.6. Poveikis prekybai

EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalis valstybės pagalbos priemonei taikoma tik tuo atveju, jeigu ši pagalba daro poveikį EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai.

Norvegijos valdžios institucijos pastabose dėl Institucijos sprendimo Nr. 225/06/COL nurodė, kad nesutinka su tuo, kaip Institucija vertino poveikio prekybai kriterijų, nes, jų nuomone, vertindama Institucija neteisingai suvokė aplinkybes. Norvegijos valdžios institucijų nuomone, taikant PVM kompensavimo schemą, savivaldybėms pirmiausia užtikrinamas privalomai jų veiklai vykdyti reikalingų prekių ir paslaugų pirkimo mokesčio grąžinimas. Norvegijos valdžios institucijos, nagrinėdamos neprivalomą veiklą, kurią savivaldybės gali vykdyti, be tam tikros rūšies mokyklų, kurias nurodė skundą pateikęs subjektas, neįžvelgė daugiau sričių, kurioms netaikomas PVM ir kuriose PVM kompensacijų gavėjai teikia paslaugas konkuruodami su kitomis EEE įmonėmis. Norvegijos valdžios institucijos mano, kad kaimyninėse Europos šalyse yra įsisteigę labai mažai įmonių, konkuruojančių su Norvegijos įmonėmis, kurioms taikomas PVM kompensavimo įstatymas.

Dėl poveikio prekybai vertinimo Institucija laikosi tos pačios nuomonės, kurią pareiškė Sprendime Nr. 225/06/COL. Institucijai reikia iširti, ar pagalbos schema gali daryti poveikį prekybai Europos ekonominėje erdvėje, o ne nustatyti konkretų jos poveikį⁽¹⁾. Pagal schemas taikymo sąlygas pirkimo PVM iš esmės gali būti kompensuojamas visiems naudos pagal PVM kompensavimo schemą gavėjams, neatsižvelgiant į tai, ar pagalba konkrečiam ūkio subjektui darys poveikį prekybai. ETT praktikoje nustatyta, kad „Komisija, nagrinėdama pagalbos schemą, gali išnagrinėti tik bendruosius konkrečios schemas požymius ir nenagrinėti kiekvieno konkretaus šios schemas taikymo atvejo“⁽²⁾. ELPA teismas pritarė šiam aiškinimui⁽³⁾.

Poveikio prekybai kriterijus tradiciškai aiškinamas taip, kad apskritai priemonė laikoma valstybės pagalba, jeigu ji gali daryti poveikįEEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai⁽⁴⁾. Net jeigu Norvegijos valdžios institucijos ir teisingai tvirtina, kad tik kelios EEE įmonės konkuruoja su naudos pagal PVM kompensacijų įstatymą gavėjais, pagalbos priemonė vis tiek gali daryti poveikį prekybai, nes, vertinant pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje poveikio prekybai nustatytą kriterijų, naudos gavėjų ir konkurentų skaičius nėra svarbūs veiksniai⁽⁵⁾.

Teikiant įmonei valstybės pagalbą, gali būti išlaikomos arba didinamos vidaus tiekimo (teikimo) apimtys, dėl to gali sumažėti kitų įmonių galimybės patekti į susijusių EEE valstybių rinką⁽⁶⁾. Taigi pagalbos pobūdis nepriklauso nuo teikiamų paslaugų vietinių ar regioninių ypatumų arba susijusios veiklos srities masto⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Byla C-298/00 P, *Italija prieš Komisiją*, [2004] Rink. p. I-4087, 49 punktas, ir byla C-372/97, *Italija prieš Komisiją*, [2004] Rink. p. I-3679, 44 punktas.

⁽²⁾ Byla T-171/02, *Regione autonoma della Sardegna prieš Komisiją*, [2005] Rink. p. II-2123, 102 punktas; Byla 248/84, *Vokietija prieš Komisiją*, [1987] Rink. p. 4013, 18 punktas; Byla C-75/97, *Belgija prieš Komisiją*, [1999] Rink. p. I-3671, 48 punktas; byla C-278/00, *Graikija prieš Komisiją*, [2004] Rink. p. I-3997, 24 punktas.

⁽³⁾ Minėta byla E-6/98, *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 57 punktas ir byla E-2/05, *ELPA priežiūros institucija prieš Islandiją*, [2005] ELPA teismo ataskaitos, p. 202, 24 punktas.

⁽⁴⁾ Sujungtos bylos T-298/97-T-312/97 e.a., *Alzetta ir kiti prieš Komisiją*, [2000] Rink. p. II-2319, 76–78 punktai.

⁽⁵⁾ Byla C-71/04, *Administración del Estado prieš Xunta de Galicia*, [2005] Rink. p. I-7419, 41 punktas; byla C-280/00, *Altmark Trans*, [2003] Rink. p. I-7747, 81 punktas; sujungtos bylos C-34/01 – C-38/01, *Enirisorse*, [2003] Rink. p. I-14243, 28 punktas; byla C-142/87, *Belgija prieš Komisiją („Tubemeuse“)*, [1990] Rink. p. I-959, 43 punktas; sujungtos bylos C-278/92 – C-280/92, *Ispanija prieš Komisiją*, [1994] Rink. p. I-4103, 42 punktas.

⁽⁶⁾ Minėta byla E-6/98, *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 59 punktas; byla C-303/88, *Italija prieš Komisiją*, [1991] Rink. p. I-1433, 27 punktas; sujungtos bylos C-278/92 – C-280/92, *Ispanija prieš Komisiją*, [1994] Rink. p. I-4103, 40 punktas; minėta byla C-280/00, *Altmark Trans*, 78 punktas.

⁽⁷⁾ Minėta byla C-280/00, *Altmark Trans*, 77 punktas; byla C-172/03, *Wolfgang Heiser*, [2005] Rink. p. I-1627, 33 punktas; byla C-71/04, *Administración del Estado prieš Xunta de Galicia*, [2005] Rink. p. I-7419, 40 punktas.

Nėra nustatytos ribos arba procentinės dalies, iki kurios būtų galima laikyti, kad poveikio susitariančiųjų šalių tarpusavio prekybai nepadaryta⁽⁸⁾. Veikiau atvirksčiai, remiantis teismų praktika⁽⁹⁾, jeigu valstybės finansinė pagalba gerina įmonės padėtį, palyginti su kitomis EEE vidaus prekyboje konkuruojančiomis įmonėmis, turi būti laikoma, kad tokia pagalba daro poveikį minėtai prekybai.

Pagal PVM įstatymo I skyriaus 5 ir 5a straipsnius PVM įstatymas tam tikriems sandoriams netaikomas. Be to, to paties įstatymo 5b straipsnyje nustatyta, kad įstatymas netaikomas tam tikroms paslaugoms, įskaitant sveikatos priežiūros ir su sveikatos priežiūra susijusias paslaugas, socialines, mokymo, finansines, su viešųjų įgaliojimų taikymu susijusias paslaugas, su teisės lankyti teatro, operos, baleto, cirko pasirodymus, kino filmus, galerijų parodas ir muziejus suteikimu susijusias paslaugas, loterijos paslaugas, su maisto produktų pateikimu mokyklų ir studentų valgyklose susijusias paslaugas ir kt. Taigi visoms šioms paslaugoms PVM netaikomas, tačiau iš esmės joms taikomas PVM kompensavimo įstatymas⁽¹⁰⁾. Kai kurie iš šių sektorių, pvz., finansinių paslaugų, su maisto produktų pateikimu mokyklose ir studentų valgyklose susijusių paslaugų, kai kurių stomatologo paslaugų, kai kurių už mokesčių teikiamų mokymo paslaugų, kai kurių kino teatro paslaugų, yra iš dalies arba visiškai atviri EEE masto konkurencijai. Todėl teikiant pagalbą įmonėms, veikiančioms konkurencijai atvirose sektoriuose, gali būti padarytas poveikis EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai.

Dėl šių priežasčių ir atsižvelgdama į Teismo praktiką, Institucija mano, kad PVM kompensavimo įstatymas yra bendra nacionalinė kompensavimo schema, kurią taikant gali būti padarytas poveikis EEE susitarimo šalių tarpusavio prekybai.

1.7. Išvada

Dėl pirmiau minėtų priežasčių Institucija daro išvadą, kad PVM kompensavimo įstatymas yra valstybės pagalbos schema, kaip apibrėžta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje.

⁽⁸⁾ Byla C-280/00, *Altmark Trans*, [2003] Rink. I-7747, 81 punktas; byla C-172/03, *Wolfgang Heiser*, [2005] Rink. p. I-1627, 32 punktas.

⁽⁹⁾ Minėta byla E 6/98, *Norvegija prieš ELPA priežiūros instituciją*, 59 punktas; byla 730/79, *Philip Morris prieš Komisiją*, [1980] Rink. p. 2671, 11 punktas.

⁽¹⁰⁾ PVM kompensavimo įstatymo 4 straipsnyje nustatyti tam tikri kompensavimo galimybės ribojimai.

2. Procedūriniai reikalavimai

Pagal Susitarimą dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį „ELPA Priežiūros institucijai prieš tam tikrą laiką, kurio pakaktų pastaboms pateikti, pranešama apie bet kokius ketinimus teikti valstybės pagalbą arba keisti jos sąlygas (...). Susijusi valstybė nepradeda taikyti siūlomų priemonių tol, kol pagal procedūrą nepriimamas galutinis sprendimas.“

Norvegijos valdžios institucijos, prieš pradėdamos taikyti PVM kompensavimo įstatymą, nepranešė apie jį Institucijai. Todėl Institucija daro išvadą, kad Norvegijos valdžios institucijos nesilaikė Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalyje nustatytų ipareigojimų.

3. Pagalbos suderinamumas

Institucija mano, kad svarstomu atveju negalima taikyti nė vienos EEE susitarimo 61 straipsnio 2 dalyje paminėtos leidžiančios nukrypti nuostatos.

Nors klausimas ir susijęs su EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalimi, pirkimo mokesčio kompensavimo negalima nagrinėti pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a punktą, nes nė vienas iš Norvegijos regionų neatitinka šios nuostatos taikymo reikalavimų, t. y. reikalavimo dėl neįprastai žemo gyvenimo lygio arba didelio nedarbo. Neatrodė, kad ši kompensacija skatintų įgyvendinti svarbų projektą, atitinkantį bendrąjį Europos interesą, arba padėtų įveikti valstybės ekonomikos krizę, kaip dėl suderinamumo reikalaujama EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies b punkto nuostatoje.

Pagal EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punktą pagalba gali būti laikoma suderinama su EEE susitarimu, jeigu ji, nedarodama neigiamo poveikio prekybos sąlygoms tiek, kad būtų pažeistas bendrasis interesas, padeda plėtoti tam tikrą ekonominę veiklą arba tam tikrus ekonomikos sektorius. Neatrodė, kad svarstoma pagalbos schema padėtų plėtoti tam tikrą ekonominę veiklą arba sektorius, tačiau, kaip teigia Norvegijos valdžios institucijos, ja siekiama savivaldybėms sudaryti vienodas prekių ir paslaugų, kurioms taikomas PVM, „vidaus“ ir išorės tiekimo (teikimo) sąlygas.

Institucija mano, kad, mažinant įmonės veiklos išlaidas, pvz., pirkimo mokesčio, teikiama pagalba veikai. Šios rūšies pagalba iš esmės draudžiama. Todėl Institucija mano, kad PVM kompensavimo įstatymas yra pagalbos schema, kuri tokia, kokia yra šiandien, negali būti laikoma suderinama su EEE susitarime nustatytais valstybės pagalbos taisyklėmis.

Nepaisant to, Institucija primena, kad, kaip pirmiau minėta, klausimas, ar svarstoma priemonė yra valstybės pagalba, yra susijęs tik su ekonomine veikla, t. y. veikla, kurią sudaro prekių tiekimas ir paslaugų teikimas tam tikroje rinkoje. Svarstomu

atveju tai reiškia, kad jeigu naudos pagal schemą gavėjai vykdo viešojo administravimo funkcijas arba teisės aktais nustatytas pareigas, kurių vykdymas nėra ekonominė veikla, valstybės pagalbos vertinimas, įskaitant priemonės suderinamumo vertinimą, joms netaikomas.

Be to, pagal EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalį valstybės pagalbos taisyklės netaikomos įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas, jeigu taikant šias taisykles būtų trukdoma vykdyti minėtas joms pavestas funkcijas ir jei nebūtų padaryta susitariančiųjų šalių interesus pažeidžiantis poveikis prekybai.

Apskritai valstybėms suteikta didelė veiksmų laisvė nustatant, kokias paslaugas galima priskirti bendros ekonominės svarbos paslaugoms. Todėl Institucija privalo užtikrinti, kad, nustatant bendros ekonominės svarbos paslaugas, nebūtų padaryta akivaizdžių klaidų. Svarstomu atveju Institucija negali nuodugniai įvertinti, ar visi sektoriuose, kuriems netaikomas PVM, dirbantys tiekėjai, kuriems grąžinamas pirkimo mokestis, t. y. kuriems taikoma pagalbos schema, atitinka EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalies sąlygas. Institucija gali tik nurodyti, kad jeigu šių sąlygų laikomasi, pirkimo PVM grąžinimas konkrečiai įmonei arba tam tikrai įmonių grupei gali būti laikomas suderinama valstybės pagalba, kaip apibrėžta EEE susitarimo 59 straipsnio 2 dalyje. PVM kompensavimo įstatymas taip neribojamas.

2005 m. lapkričio 28 d. Europos Komisija priėmė sprendimą dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas⁽¹⁾. 2006 m. liepos mėn. šis sprendimas buvo ištrauktas iš EEE susitarimą⁽²⁾.

Pagal šį sprendimą⁽³⁾ ligoninės ir socialinį būstą teikiančios įmonės, kurioms patikėtos su bendros ekonominės svarbos paslaugomis susijusios užduotys, turi tam tikrus požymius, į kuriuos reikia atsižvelgti. Konkurencijos šiuose sektoriuose iškraipymo mastas dabartiniame vidaus rinkos plėtros etape nebūtinai yra proporcingas apyvartai ir kompensacijų dydžiui. Todėl ligoninėms, teikiančioms sveikatos priežiūros, taip pat pirmosios pagalbos ir papildomas paslaugas, tiesiogiai susijusias su jų pagrindine veikla, ypač mokslinių tyrimų srityje, bei įmonėms, teikiančioms socialinį būstą socialiai remtiniams arba pažeidžiamiems asmenims, kurie dėl mokumo apribojimo negali susirasti būsto rinkos sąlygomis, netaikoma nuostata dėl išankstinio pranešimo.

⁽¹⁾ Paskelbta OL L 312, 2005 11 29, p. 67.

⁽²⁾ 2005 m. lapkričio 28 d. Komisijos sprendimas 2005/842/EB dėl EB sutarties 86 straipsnio 2 dalies taikymo valstybės pagalbai kompensacijos už viešąją paslaugą forma skiriamai tam tikroms įmonėms, kurioms patikėta teikti bendros ekonominės svarbos paslaugas buvo ištrauktas iš EEE susitarimo XV priedą kaip 1h punktą Sprendimu Nr. 91/2006 (OL L 289, 2006 10 19, p. 31 ir EEE priedas Nr. 52, 2006 10 19, p. 24), išgaliojęs 2006 7 8.

⁽³⁾ 15 punktas.

Tačiau jeigu pirkimo mokestis grąžinamas įmonei už tam tikrą jos vykdomos ekonominės veiklos dalį, kuri nėra vykdoma pagal įpareigojimą teikti viešąsias paslaugas, ši išimtis netaikoma. Kaip pirmiau nustatyta, grąžinimo schema yra valstybės pagalba ir negali būti laikoma suderinama su EEE susitarimo taisyklėmis. Todėl galima remtis tam tikrais susijusios veiklos sektoriais, pvz., sektoriais, kuriems netaikomas PVM ir dėl kurių, remiantis taikoma Europos Komisijos, Institucijos arba teismų praktika, yra aišku, kad veikla yra ekonominė veikla, vykdoma konkuruojant su kitais. Tai ypač būdinga stomatologų⁽¹⁾ arba greitosios pagalbos paslaugoms⁽²⁾.

Be to, kai kurie pagalbos pagal PVM kompensavimo schemą gavėjai gali gauti naudos dėl kitų lengvatų, pvz., dėl *de minimis* pagalbos, bendrosios išimties reglamentų taikymo, pvz., bendrosios išimties reglamento dėl MVĮ, ir kt.

Tačiau schema, kokia ji yra dabar, nėra skirta tik įpareigojimams dėl viešųjų paslaugų vykdyti arba kitiems pirmiau minėtiems išimtiniais klausimams spręsti. PVM kompensavimo įstatymo taikymo sritis ir koncepcija yra plačios. Jame nenurodyti reikiami kriterijai, pagal kuriuos būtų nustatomi išimtiniai atvejai. Todėl pati schema negali būti laikoma suderinama su EEE susitarime nustatytais valstybės pagalbos taisyklėmis.

4. Išvada

Institucija nustatė, kad Norvegijos valdžios institucijos neteisėtai įgyvendino PVM kompensavimo įstatymą, pažeisdamos Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį. Pagal šį įstatymą numatytas pirkimo mokesčio grąžinimas, koks taikomas šiandien, dėl pirmiau išdėstytų priežasčių yra nesuderinamas su EEE susitarimu.

Pagal Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo II dalies 14 straipsnį, jeigu teikiama neteisėta pagalba ir jei nustatoma, kad ji neatitinka suderinamumo reikalavimų, Institucija dažniausiai nurodo atitinkamai ELPA valstybei susigrąžinti suteiktą pagalbą iš jos gavėjo.

Institucija mano, kad nėra bendrųjų principų, kurie svarstomu atveju neleistų susigrąžinti suteiktą pagalbą. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką neteisėtos pagalbos nutraukimas ją susigrąžinant yra logiškas padarinys, nustačius, kad pagalba buvo neteisėta.

⁽¹⁾ Minėta byla C-172/03, *Wolfgang Heiser*.

⁽²⁾ Byla C-475/99, *Firma Ambulanz Glöckner prieš Landkreis Südwestpfalz*, [2001] Rink. p. I-8089.

Todėl neteisėtai suteiktos valstybės pagalbos susigrąžinimas, siekiant atkurti ankstesnę padėtį, su valstybės pagalba susijusių EEE susitarimo tikslų požiūriu negali būti laikomas neproporcinga priemone. Grąžindamas pagalbą, jos gavėjas prarandą tą pranašumą, kurį jis buvo įgijęs rinkoje konkurentų atžvilgiu, ir atkuria prieš išmokant pagalbą buvusi padėtis⁽³⁾. Vykdydama šią pagalbos grąžinimo funkciją, Institucija, paprašiusi susijusios ELPA valstybės susigrąžinti kaip neteisėtą pagalbą išmokėtas sumas, paprastai (išskyrus ypatingas aplinkybes) neviršys jai suteiktos veiksmų laisvės, įtvirtintos Teisingumo Teismo praktikoje, nes ji tik atkuria buvusią padėtį⁽⁴⁾.

Be to, atsižvelgdamos į privalomą valstybės pagalbos priežiūros, kurią Institucija vykdo pagal Susitarimą dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolą, pobūdį, įmonės, kurioms buvo suteikta pagalba, iš esmės gali turėti teisėtų lūkesčių dėl pagalbos teisėtumo tik tuomet, jei ši buvo suteikta laikantis protokole nustatytos procedūros⁽⁵⁾.

Komisijos nario *F. Bolkestein* teiginiai, kuriuos nurodė Norvegijos valdžios institucijos, buvo susiję su tuo, ar svarstomos schemos suderinamos su pačiomis PVM taisyklėmis. Be to, mažiausiai viename teiginyje *F. Bolkestein* nurodė sąlygą – „jeigu laikomasi Valstybės pagalbos taisyklių“. Taigi Institucija mano, kad, remiantis šiais teiginiais, teisėtų lūkesčių pagrįsti negalima.

Be to, Norvegijos valdžios institucijos nenurodė nė vienos panašios valstybės pagalbos schemos, kurią būtų patvirtinusi Europos Komisija arba Institucija ir kuria remiantis būtų galima pagrįsti teisėtus lūkesčius dėl PVM kompensavimo įstatymo.

Dėl šių priežasčių Institucija mano, kad svarstomu atveju nematyti, jog būtų susidariusios ypatingos aplinkybės, kuriomis pagalbos gavėjai būtų galėję pagrįsti teisėtus lūkesčius.

Pagal Susitarimo dėl Institucijos ir Teismo 3 protokolo II dalies 14 straipsnio 2 dalį ir 2004 m. liepos 14 d. Institucijos sprendimo 195/04/COL 9 ir 11 straipsnius į susigrąžinamą sumą turi būti įtrauktos sudėtinės palūkanos⁽⁶⁾.

⁽³⁾ Byla C-350/93, Komisija prieš Italiją, [1995] Rink. p. I-699, 22 punktas.

⁽⁴⁾ Byla C-75/97, Belgija prieš Komisiją, [1999] Rink. p. I-3671, 66 punktas ir byla C-310/99 Italija prieš Komisiją, [2002] Rink. p. I-2289, 99 punktas.

⁽⁵⁾ Byla C-169/95, Ispanija prieš Komisiją, [1997] Rink. p. I-135, 51 punktas.

⁽⁶⁾ Paskelbta OL L 139, 2006 5 25, p. 37, ir EEE priede Nr. 26, 2006 5 25, p. 1.

Todėl reikalaujama, kad Norvegijos valdžios institucijos imtųsi reikiamų priemonių ir susigrąžintų visą pagal PVM kompensavimo įstatymo 3 straipsnį suteiktą nesuderinamą pagalbą bei **per du mėnesius** praneštų apie tai Institucijai.

Norvegijos valdžios institucijos turi priimti PVM kompensavimo įstatymo pakeitimus, kurie įsigalioję nedelsiant, kad nebebūtų teikiama valstybės pagalba. Per **du mėnesius** jos turi pranešti Institucijai apie tai, kokius reikiamus teisės aktų pakeitimus atliko,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalba, kurią Norvegijos valdžios institucijos suteikė pagal PVM kompensavimo įstatymą, yra nesuderinama su EEE susitarimu.

2 straipsnis

Norvegija turi pakeisti PVM kompensavimo įstatymą, kad nebebūtų teikiama valstybės pagalba, o pakeitimai turi įsigalioji nedelsiant.

3 straipsnis

Norvegijos valdžios institucijos turi imtis visų reikiamų priemonių, kad susigrąžintų iš visų pagalbą gavusių įmonių 1 straipsnyje nurodytą pagalbą.

4 straipsnis

Suteikta pagalba turi būti susigrąžinta nedelsiant ir laikantis nacionaliniuose teisės aktuose nustatytų procedūrų, jeigu pagal jas sprendimą galima įgyvendinti nedelsiant ir veiksmingai. Į susigrąžintiną pagalbą turi būti įtrauktos palūkanos ir sudėtinės palūkanos, apskaičiuotos nuo tos dienos, kai pagalbos gavėjas pradėjo disponuoti pagalba, iki jos susigrąžinimo dienos. Palūkanos skaičiuojamos vadovaujantis ELPA priežiūros institucijos sprendimo Nr. 195/04/COL 9 ir 11 straipsniais.

5 straipsnis

Norvegijos valdžios institucijos per du mėnesius nuo šio sprendimo pranešimo turi pranešti ELPA priežiūros institucijai apie priemones, kurių ėmėsi, kad įgyvendintų šį sprendimą.

6 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Norvegijos Karalystei.

7 straipsnis

Tekstas autentiškas tik anglų kalba.

Priimta Briuselyje, 2007 m. gegužės 3 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Bjørn T. GRYDELAND
Pirmininkas

Kurt JÄGER
Kolegijos narys

KLAIĐŲ IŠTAISYMAS

2008 m. liepos 3 d. Komisijos sprendimo 2008/649/EB, kuriuo priimamas pasiūlytas įsipareigojimas, susijęs su antidempingo tyrimu dėl importuojamų Rusijos kilmės karbamido ir amonio nitrato tirpalų, klaidų ištaisymas

(Europos Sąjungos oficialusis leidinys L 213, 2008 m. rugpjūčio 8 d.)

41 puslapis, 1 straipsnio lentelė:

- yra:* „Akinė bendrovė (AB) *Mineral and Chemical Company „Eurochem“*, *Eurochem* grupės narė (Maskva, Rusija), prekėms, gaminamoms su ja susijusios bendrovės AB NAK Azot (Novomoskovskas, Rusija) arba su ja susijusios bendrovės AB *Nevinnomyssky Azot* (Nevinomyskas, Rusija), ar parduotoms pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje arba toms pačioms prekėms, parduotoms bendrovės *Eurochem Trading GmbH* (Cugas, Šveicarija) pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje“;
- turi būti:* „Prekės, pagamintos akcinės bendrovės (AB) Azot (Novomoskovskas, Rusija) arba akcinės bendrovės *Nevinnomyssky Azot* (Nevinomyskas, Rusija) ir tiesiogiai parduotos ar parduotos bendrovės *EuroChem Trading GmbH* (Cugas, Šveicarija) pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje arba parduotos per akcinę bendrovę *Mineral and Chemical Company „EuroChem“* (Maskva, Rusija) ir *EuroChem Trading GmbH* (Cugas, Šveicarija) pirmam nepriklausomam pirkėjui Bendrijoje“.
-

PASTABA SKAITYTOJUI

Institucijos nusprendė nedaryti tekstuose nuorodų į juose minimų teisės aktų paskutinius pakeitimus.

Jeigu nenurodyta kitaip, čia skelbiamuose tekstuose nurodyti šiuo metu galiojantys teisės aktai.